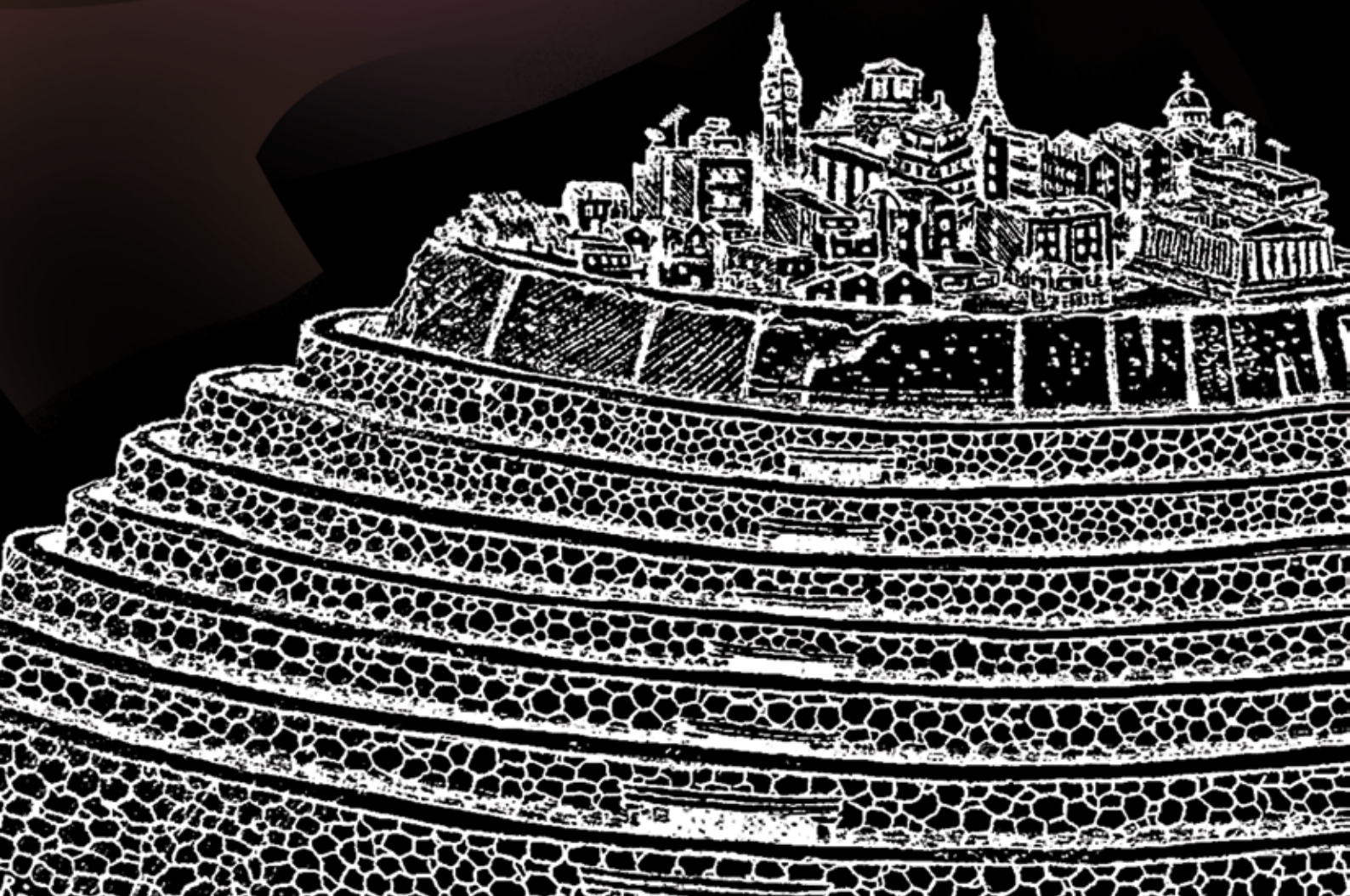

ΕΚΒΑΤΑΝΑ

Η ΘΕΑ ΠΕΡΑ ΑΠ' ΤΑ ΤΕΙΧΗ

ΤΕΥΧΟΣ 1
ΜΑΪΟΣ 2010

ΕΚΒΑΤΑΝΑ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σε αυτό το τεύχος έγραψαν οι:

Φώτης Βλαστός

Βαγγέλης Κατσιφός

Lucia

Γεώργιος Χειλάς

Γεράσιμος Κελκανίδης

enerydaygeorgia

Δούρειος Ευρωπαϊός

και ο μικρανιψιός του ο Αρσίνοος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3 ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΧΑΡΤΙ ΝΧΟΣ ΜΠΑΡΑ

4 Εννιά βιβλία που θα'πρεπε...

5 Η γεωμετρία των κοχυλιών

9 Ο θάνατος του Στέλιου Σκευοφύλακα

11 Περιμπαλού

12 Ντροπή, Αμαρτία, Τεμπελιά

13 ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΔΥΝΑΤΟΙ ΑΥΤΕΣ

14 Γράμματα Συνεργατών

16 Eneryday georgia

19 Συνήθειες ερωτήσεις αναγνωστών

22 ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΔΙΗΓΗΜΑ

23 Το Νταραβέρι

DESIGN & LAYOUT by Tzoi

με σήμα το αλογάκι

*We are starting
with the men in the mirror*

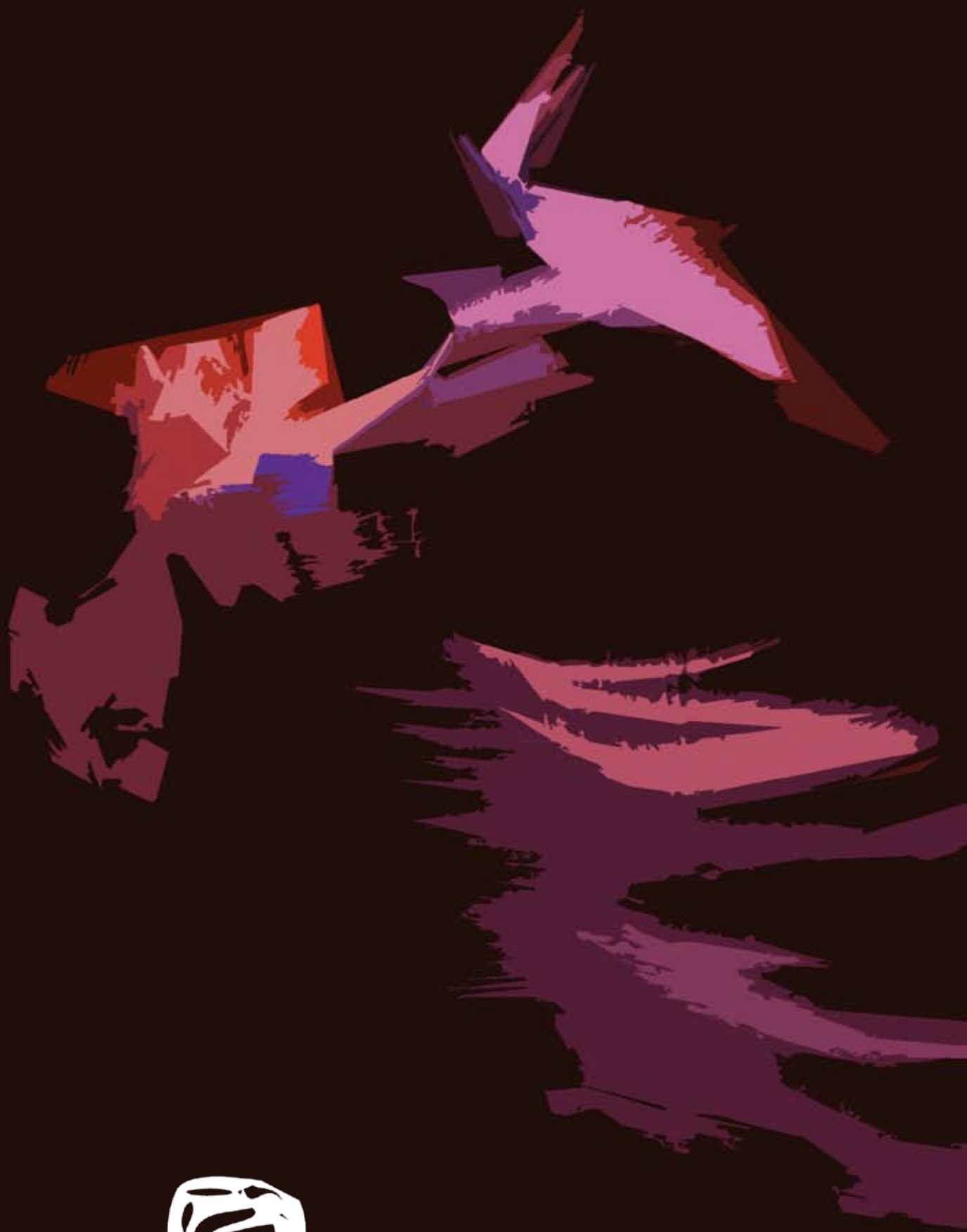
Γίναμε ομάδα επειδή ο πρώτος είχε μια καλή ιδέα για τον τίτλο, ο δεύτερος την απόλυτη πεποίθηση ότι δεν υπάρχει λόγος να προσπαθήσουμε αν δεν σκοπεύσουμε από την αρχή προς το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και η τρίτη αρκετό θράσος για ν' αρπάξει τα νιάτα την ώρα που οι άλλοι δύο ονειροπολούσαν αντί να προσέχουν τα νώτα τους.

Αυτό είναι το πρώτο μας τεύχος, η πρώτη μας ομαδική απόπειρα. Εάν ακολουθήσει και δεύτερο, θα το εκλάβουμε ως σημάδι ότι κάτι κάναμε σωστά. Κάθε τεύχος που θα αφήνουμε πίσω μας, θα είναι ένα ακόμα σημάδι - και ο απόηχος του θα κρατάει μόνο μέχρι το επόμενο.

Είμαστε τρεις μοναχικοί καβαλάρηδες με μόνιμο προορισμό την επόμενη πόλη. Από τις σέλες των αλόγων μας κρέμεται ένα δισάκι με λίγο νερό (της φωτιάς, κάποιες φορές αραιωμένο με σόδα ή πάγο) και μικρά, θολά καθρεφτάκια. Πότε πότε θα τα στρέφουμε προς τον ορίζοντα και θα καταγράφουμε εδώ αυτά που είδαμε μέσα τους και άλλες θα τα κοιτάμε οι ίδιοι κατάματα. Αν δεν τρομάξουμε με αυτά που θα δούμε, θα κάνουμε αυτές τις εικόνες ιστορίες.

Καλό μας ταξίδι...

Lucia

ΧΑΡΤΙ
ΗΧΟΣ
ΜΠΑΛΑ

ενιά βιβλία που θα 'πρεπε...

προτείνει ο Φώτης Βλαστός

Ενώ η λογοτεχνία ανασζητά αναγνώστες, υπάρχει και μια λογοτεχνία που αποζητά κάτι από τους αναγνώστες της. Δε θέλει να τους πει μια ιστορία, ένα μυστικό, αλλά να επιδράσει επάνω τους. Μμ...μάλιστα! Ποιός είναι πια διατεθειμένος να υποστεί απρόσκλητες επιδράσεις; Δε φτάνει όλη αυτή η καθημερινή οξειδωση; Αυτός ίσως είναι και ο λόγος που αυτά τα βιβλία αν και περιφέρονται εδώ και δεκαετίες στους καταλόγους με τα «καλά βιβλία», δεν κέρδισαν ποτέ τις μάχες των βιβλιοπωλείων. Δε θα γίνουν ποτέ DVD, δε θα μπορέσει κανείς να γράψει μια ικανοποιητική περίληψη των περιεχομένων τους. Κι έχουν όλα (κατά τύχη;) μια παράξενη σχέση με το τέλος τους. Με τη διπλή έννοια της λέξης «τέλος». Γράφτηκαν και ξαναγράφηκαν από τους συγγραφείς τους, γράφονται και ξαναγράφονται από τον κάθε αναγνώστη τους, κι όμως παραμένουν ακατάληκτα. Δηλαδή ζωντανά...

Ας αρχίσουμε με τον «**Θωμά τον Σκοτεινό**» (Thomas I' Obscure). Ο Maurice Blanchot ασχολήθηκε μαζί του καθ' όλη τη διάρκεια της ηλικιακής ακμής του, στις δεκαετίες του '30 και του '40. Δημοσίευσε το κείμενο το 1941 κι ύστερα πάλι το 1950, ξαναγραμμένο. «Για κάθε έργο υπάρχουν άπειρες πιθανές εκδόξεις», απολογείται ο συγγραφέας στην εισαγωγή της δεύτερης έκδοσης. «*Η παρούσα έκδοχή δεν προσθέτει τίποτα στη προηγούμενη. Αλλά, καθώς της αφαιρεί πολλά, μπορεί να θεωρηθεί εντελώς καινούργια, αλλά εξίσου και εντελώς όμοια, εάν ανάμεσα στο πρόσωπο και σ' αυτό που είναι ή νομίζει πως είναι το κέντρο, δικαίως δεν μπορούμε να διακρίνουμε, κάθε φορά που το ολοκληρωμένο πρόσωπο δεν εκφράζεται, παρά την αναζήτηση ενός κέντρου φανταστικού*».

Με την παραπάνω εισαγωγή (μόλις 12 αράδες), ο Blanchot είχε σχολιάσει με επάρκεια τη λογοτεχνική του ζωή. Ακόμα και σήμερα λίγοι σκύβουν πάνω σ' αυτό το επίγραμμα. Τον είπαν ρομαντικό (κυρίως οι Άγγλοι ρεαλιστές φιλόλογοι), επειδή είδαν σ' αυτόν έναν τραυματισμένο Γάλλο εθνικιστή, καταδικασμένο να δει τις ιδέες του να συντρίβονται κάτω από τις ερπύστριες του Β' Παγκοσμίου. Τον είπαν αποδομιστή ή νεο-αποδομιστή (κυρίως οι Γάλλοι αναλυτικοί), επειδή είδαν τις επιδράσεις των σελίδων του σε μεταγενέστερους θεωρητικούς, όπως ο J. Derrida και ο M. Foucault. Τον είπαν παράδοξο, ερμητικό, τρομοκράτη. Ασφαλώς και έχουν όλοι δίκιο. Το δίκιο όσων θεωρούν πως «το κέντρο είναι και δεν νομίζει πως είναι». Όμως, τι γίνεται όταν «το ολοκληρωμένο πρόσωπο δεν εκφράζεται;» Η απάντηση είναι η ίδια η ερώτηση.

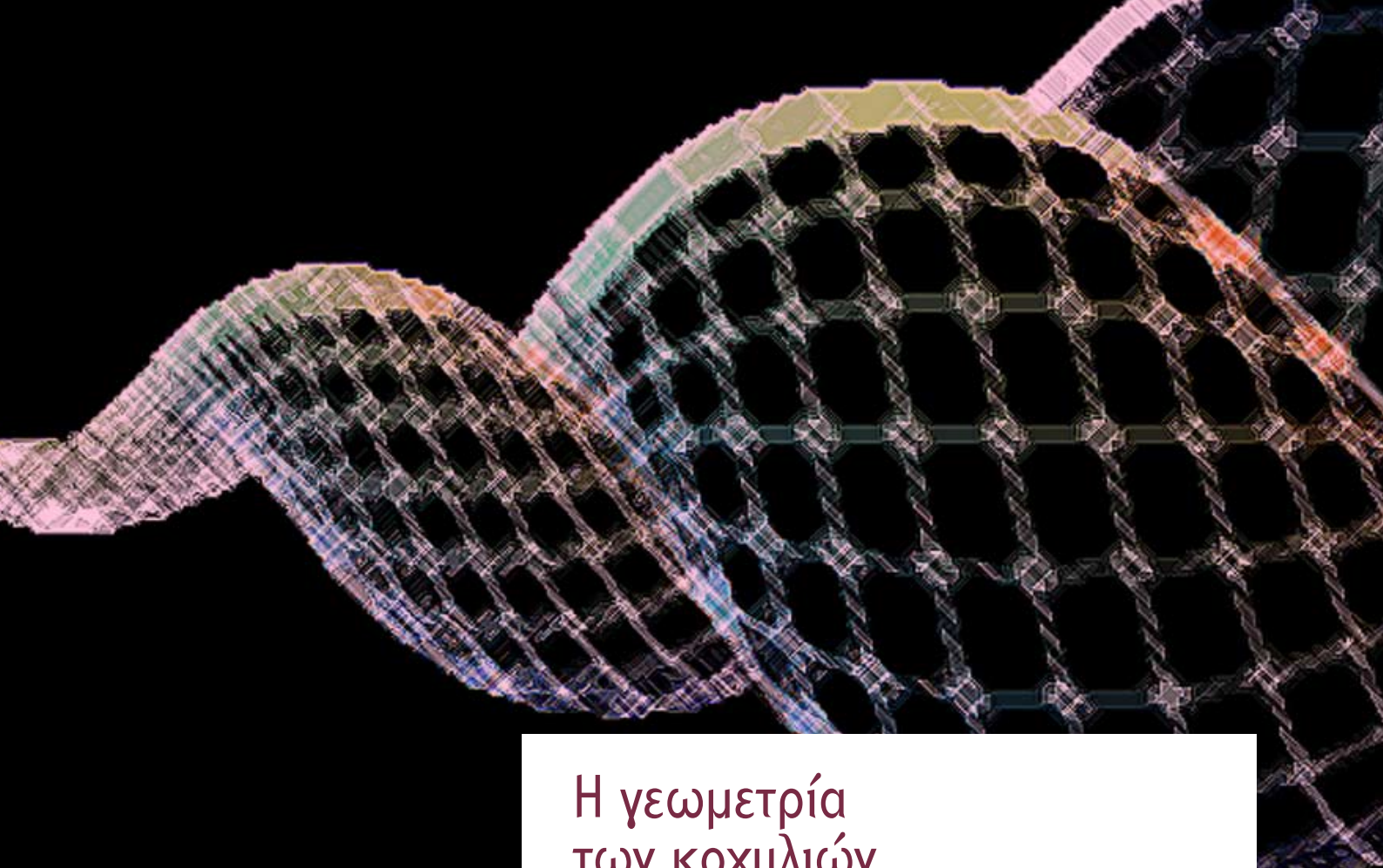
Είναι αυτό που συμβαίνει λίγο πριν από το big bang της γέννησης της γλώσσας και του κόσμου που περιέχει. Μέτρ της απροσδιοριστίας (indeterminacy), ξεσκολισμένος στα θρανία του καρτεσιανισμού και του συμβολισμού, ο συγγραφέας μας θα προλάβει, πριν αναχωρήσει για μια προσωπική (θεωρητική) εξερεύνηση του «χώρου της λογοτεχνίας», να μας αφήσει 3-4 βιβλία «εφαρμοσμένης λογοτεχνίας», που (με κάποια δυσκολία) κατατάσσονται ακόμα στους καταλόγους των αφηγηματικών κειμένων (romans): Thomas I' obscur, Aminadab, Le Très-Haut.

Ο «**Θωμάς**» δε διαβάζεται χωρίς να σε διαβάσει. Ο μίτος της «**αναγνωστικής λογικής**» δεν αρκεί για να βρεις την έξοδο: όλα λέγονται απλά, μετρημένα, ψύχραιμα. Αλλά πρόκειται για μια γλώσσα που «**σκέφτεται τον εαυτό της**», εξοβελίζοντας κάθε κρυμμένη ή φανερή νοηματοδοτούσα συνθήκη σαν «**αμφίβολη**».

*«**Η ομίχλη έκρυβε την ακτή. Ένα σύννεφο είχε κατέβει στη θάλασσα κι η επιφάνεια χανόταν μέσα σε μια αχλή που έμοιαζε σαν το μόνο αληθινό πράγμα στον κόσμο. Τα νερά τον κουνούσαν, χωρίς ωστόσο να του δίνουν το αίσθημα ότι βρισκόταν στη μέση των κυμάτων και ότι κατρακούσε μέσα σε στοιχεία που θα έπρεπε να γνωρίζει. Η βεβαιότητα που έλειπε απ' το νερό, επέβαλε ακόμα και στην προσπάθειά του να κολυμπήσει τα χαρακτηριστικά μιας αμφίβολης άσκησης, απ' όπου δεν αντλούσε παρά αποθάρρυνση. Ίσως θα του αρκούσε να επανακτήσει την αυτοκυριαρχία του για να διώξει αυτές τις σκέψεις, αλλά καθώς το βλέμμα του δεν μπορούσαν ν' αγκιστρωθεί πουθενά, του φαινόταν ότι στην προσπάθειά του να βρει κάποια βοήθεια παρατηρούσε το κενό. Ήταν τότε που η θάλασσα, χτυπημένη απ' τον άνεμο, αγρίεψε.»***

Πού τελειώνει ένα τέτοιο βιβλίο; Ίσως, εκεί που τελειώνει η γλώσσα. Ίσως εκεί που τελειώνει αυτός που ζει μέσα στη γλώσσα. Στο Τέλος. Στην άλλη άκρη του big bang. Και πώς συνεχίζει κανείς να γράφει μετά από ένα τέτοιο βιβλίο; «Γράφω σημαίνει εκτίθεμαι στον κίνδυνο της απουσίας χρόνου, στο βασίλειο της αιώνιας επιστροφής. Σημαίνει περνά από το Εγώ στο Αυτός, έτσι ώστε αυτό που μου συμβαίνει δε συμβαίνει σε κανένα. Σημαίνει γίνομαι ανώνυμος επειδή αυτό με αφορά. Σημαίνει επαναλαμβάνομαι μέσα σε μια αιώνια φυλλοροή» (L'espace littéraire).

Ο Blanchot εξουδετερώθηκε για να σκεφτεί τη λογοτεχνία, αυτή την αλχημεία της φαντασίας και της γλώσσας. Μόνο τρεις φωτογραφίες έμειναν απ' το πέρασμά του από έναν κόσμο όπου όλοι φωτογραφίζονται συνεχώς για να «**ζουν**» λες και είναι οι εικόνες τους. Ο «**Θωμάς ο Σκοτεινός**» δεν είναι ένα βιβλίο με εικόνες. Είναι μια εικόνα όλων των βιβλίων.

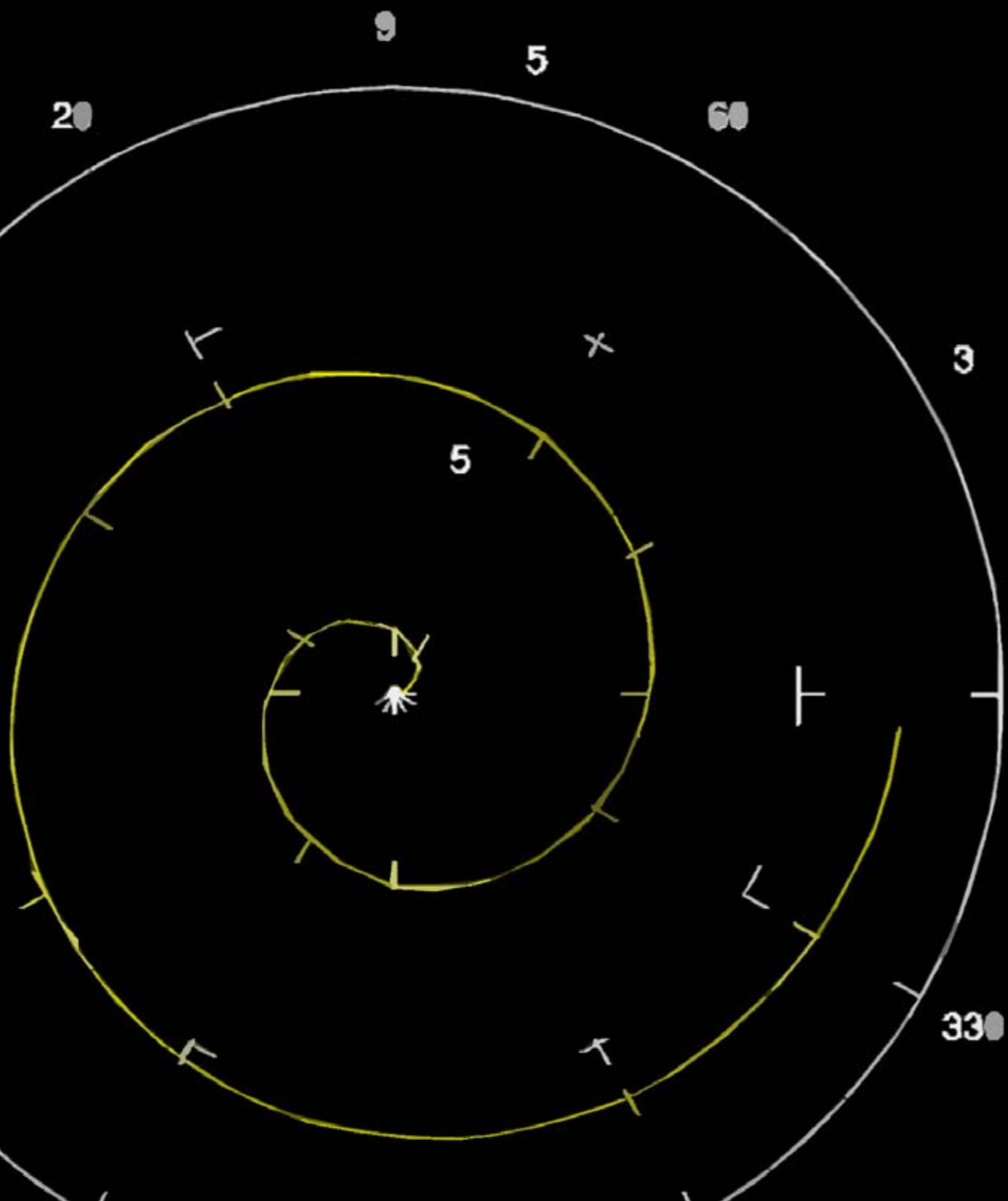

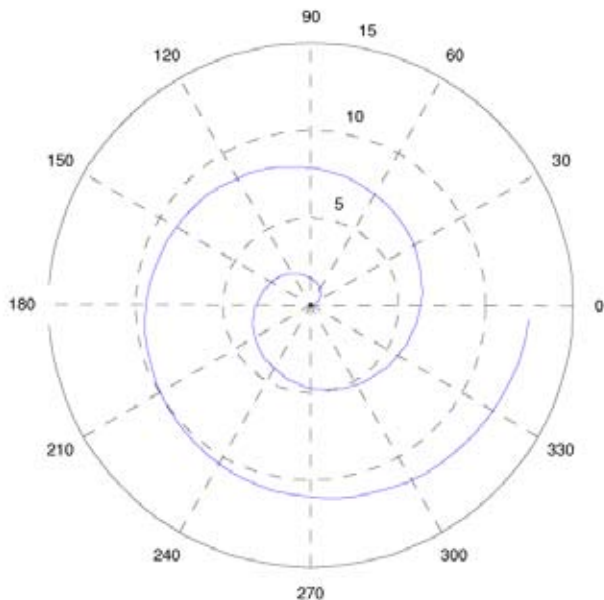
Η γεωμετρία των κοχυλιών

Τίποτα δεν είναι όμοιο με ένα άλλο, μέσα στην αιώνια επανάληψη του ίδιου. Γιατί είναι ωραία τα κοχύλια; Γιατί μερικοί από μας γεμίζουμε κάθε καλοκαίρι τις τσέπες μας με δαύτα; Ο Pessoa θα μιλούσε για τη νοσταλγία ενός παρελθόντος που δεν γνωρίσαμε καν. Χωρίς τη βοήθεια της ποίησης, ίσως να ερμήνευε κανείς τη γοητεία που μας ασκούν τα κοχύλια ως ένδειξη της συνάντησης βασικών γεωμετρικών προτύπων που υπάρχουν στη βασική μας μνήμη και αντιγράφων τους στον έξω κόσμο.

παρατηρεί ο Δούρειος Ευρωπαίος

Οι φυσιοδίφες πάλι θα έθεται το ζήτημα ψυχρότερα. «Οι σχέσεις των κοχυλιών με τον ορυκτό κόσμο και συνεπώς με τη γήϊνη μάζα στη σύσταση της οποίας συνεισφέρουν» γράφει ο De Blainville «είναι πολύ ιδιαίτερες, γιατί είναι βέβαιο ότι προκαλούν μεταβολές στην επιφάνεια της γης συσσωρεύοντας το υλικό τους σε ορισμένους τόπους και κατά συνέπεια επηρεάζουν την φυσιογνωμία της γήϊνης επιφάνειας». «Με τη μελέτη των κοχυλιών μάθαμε ότι αναρίθμητα είδη έζησαν κι εξαφανίστηκαν» συμπληρώνει σε υψηλότερο τόνο ο Parkinson. «Απέραντες εκτάσεις που φτιάχτηκαν από τα υπολείματα αυτών των πλασμάτων απλώνονται πολλά μίλια κάτω από τα πόδια μας, ολόκληρες οροσειρές που διατρέχουν το ανάγλυφο και δεν είναι τίποτ' άλλο από μεγαλειώδη μνημεία όπου βρίσκονται ενσωματωμένα αρχαία κελύφη. Αν και μένουν εκεί, συνθλιμένα σε άμορφες μάζες, υφίστανται ακόμα κοσμογονικές μεταβολές μετά από χιλιετίες, καθώς εξελίσσονται στο βασικό συστατικό των υλικών από τα οποία φτιάχνονται το ταπεινό κατάλυμα του χωρικού ή το μαρμάρينو παλάτι του πρίγκιπα». Στριμωγμένο ανάμεσα σ' ένα άδειο πλαστικό μπουκάλι και σε μισή σελίδα αθλητικής εφημερίδας, το κοχύλι είναι η λεπτομέρεια που μας καθιστά: ναι, είμαστε σε μια αληθινή παραλία, εδώ το κύμα δέρνει τα βράχια αμέτρητους αιώνες τώρα, ο βυθός, οι καρχαρίες, οι πειρατές και ωπ! το θαύμα έγινε... Ακόμη κι αν δεν σκύψεις να το μαζέψεις, το έχεις ήδη χρησιμοποιήσει... Αν πάλι έχεις χειροτεχνικές ευαισθησίες, το επόμενο ερώτημα προβάλλει αμείλικτο: είναι καθαρό; Δέκα στις έντεκα φορές, το παίρνουμε και το χάνουμε κάπου σ' ένα συρτάρι ή πίσω από μια γλάστρα, στο μπαλκόνι. Τροχιίδες, κυματίδες, νεριτίδες, ποταμιδίδες... haliotidae, carditidae, lucinidae, tellinidae... μια ονοματολογία βουτηγμένη στα καλύτερα ελληνικά και λατινικά νερά, στρατολογημένη από τους φυσιοδίφες και ταξινόμους του 18ου αιώνα, τον Linnæus και τον Lamarck. Τα κοχύλια υπήρξαν από τα πρώτα ζώα που πήραν τη θέση τους στους πρόποδες

Η σπείρα του Αρχιμήδη

Τίποτα δεν είναι όμοιο με ένα άλλο, μέσα στην αιώνια επανάληψη του ίδιου. Όμως, η σκέψη ότι όλα ταξινομούνται σε μεγάλες ομοιογένειες είναι τόσο ανακουφιστική.

Μας επιτρέπει να αναπαράγουμε, να μιμηθούμε, να προβάλουμε. Νιώθουμε ότι βάζουμε στη τσέπη του παντελονιού μας ψηφίδες γεωμετρίας, μικρές λιχουδιές από τη σοφία της φύσης.

της εξελικτικής πυραμίδας. Η κογχυολογία (conchology, conchyliology) αναθεωρεί εδώ και αιώνες τις αρχές βάσει των οποίων ταξινομεί τα ανόργανα και τα οργανικά μέρη των κοχυλίων. Ο πρώτος κογχυολόγος ίσως ήταν ο Αριστοτέλης: μονόθυρα/δίθυρα, μονοβάλβιδα/διβάλβιδα (με ένα ή δύο κελύφη), της ξηράς/των νερών, θαλάσσια/ποταμίσια, ελεύθερα/ακίνητα. Ο αρχαίος δάσκαλος θα περιγράψει κυρίως αυτό που έβλεπε, δηλαδή το κέλυφος των κοχυλίων (το δε σκληρόν αυτών έστιν ου θραυστόν αλλά θλαστόν).

Το 1675, ο Γερμανός φυσιοδίφης και συλλέκτης Daniel Major θα τροποποιήσει ελάχιστα την αρχαία κατάταξη εντάσσοντας τα διβάλβιδα στα πολυβάλβιδα. Λίγα χρόνια αργότερα, ο Γάλλος περιηγητής Tournefort θα εισηγηθεί το δίπολο ανοιχτά/κλειστά διβάλβιδα. Στα μέσα του 18ου

αιώνα, οι επιστημονικές διόπτρες θα διακρίνουν ένα νέο επίπεδο ταξινόμησης: την ανατομική περιγραφή της εσωτερικής διαμόρφωσης των κοχυλίων. Οι Adanson και Linnaeus θα φέρουν κοντά στο μάτι τους τον μεγεθυντικό φακό και θα περιγράψουν τις απόκρυφες λεπτομέρειες των κοχυλίων: aperture, operculum, nacre, periosteam...τα λατινικά της ανατομίας θα σκορπίσουν τα κοχύλια σε χίλιες, μικρότερες ομάδες. Ο Ιταλός γιατρός Poli θα τολμήσει ν' αδιαφορήσει για το περίβλημα, επικεντρώνοντας τις κατατακτήριες έρευνές του στον ζωντανό ένοικο. Τα κοχύλια που ζούσαν στα νερά της Σικελίας οδηγούνται στην ανατομική κλίση. Το κινούν νικά το κινούμενο. Η εξελικτική αλυσίδα αρχίζει να συντίθεται, κρίκο-κρίκο.

Αν νομίζετε πως το ζώακι δε σας αφορά, θυμηθείτε την τελευταία φορά που βρεθήκατε μπροστά σ' ένα πιάτο με θαλασσινά. Το κοχύλι στο πιάτο είναι μια εντελώς διαφορετική κατάσταση. Εδώ, αρχίζουμε με αντίστροφη φορά: ασφαλώς κάποιος το καθάρισε για μας. Κάποιος το μαγείρεψε και μας το προτείνει μέσα σε όλη την καθαρή αναφορικότητά του: μύδια ακνιστά με κρασί, κοχύλια Αγίου Ιακώβου με σάλτσα σαφράν, μιξ γκριλ θαλασσινών...Το όστρακο απομακρύνεται από το γευστικό σας πεδίο και χάνεται κάπου πίσω απ' τις χαρτοπετσέτες. Το μαγειρεμένο μαλάκιο κερδίζει άκοπα την προσοχή σας.

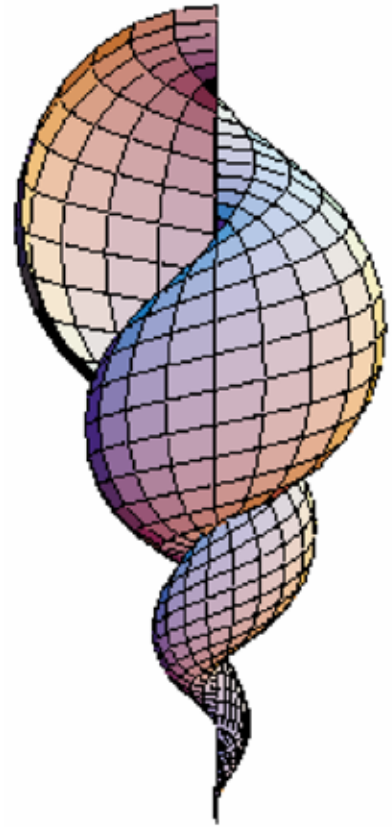
Στα τέλη του 18ου αιώνα, ο Lamarck και ο Cuvier αλληλοσυμπληρώνονται, εξειδικεύοντας ακόμη περισσότερο τα χαρακτηριστικά της κογχυολογικής ταξινόμησης. Στο επίκεντρο θέτουν πλέον το οργανικό και όχι το ανόργανο. Στά 1812, ο De Blainville διαβάζει ενώπιον μιας Φιλομαθούς Εταιρείας μια ιστορική διατριβή: εκεί αποδεικνύεται η σπουδαιότητα της σχέσης μεταξύ των αναπνευστικών οργάνων του ζώου και του κελύφους του κοχυλιού. Η κογχυολογία έχει πια περάσει από την ανατομική κλίση στο εργαστήριο της Φυσιολογίας. Έτσι, εμφανίζονται στη σκηνή της Ιστορίας τα εμπροσθοβράγχια, τα οπισθοβράγχια, τα γυμνοβράγχια. Ο De Blainville θα διαδεχθεί τον Lamarck στη διεύθυνση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας των Παρισίων.

Μια σύνοψη της Κογχυολογίας του Cuvier εκδίδεται για τα αμερικανικά σχολεία στα 1839. Ένας αλκοολικός συγγραφέας, καλός στα γαλλικά, αναλαμβάνει το εγχείρημα μιας διδακτικής σύνοψης, εύληπτης για τους μαθητές. Το Conchologist's First Book. A System of Testaceous Malacology, arranged expressly for the use of schools είναι το μόνο βιβλίο με την υπογραφή του που είδε ο Edgar Allan Poe να επανεκδίδεται. Κόστιζε μόλις 1.75 δολλάρια κι έτσι έγινε ανάρπαστο. Ο Poe τόλμησε να προτείνει μια νέα κατάταξη των κοχυλίων, συνδυάζοντας ζώο και κέλυφος.

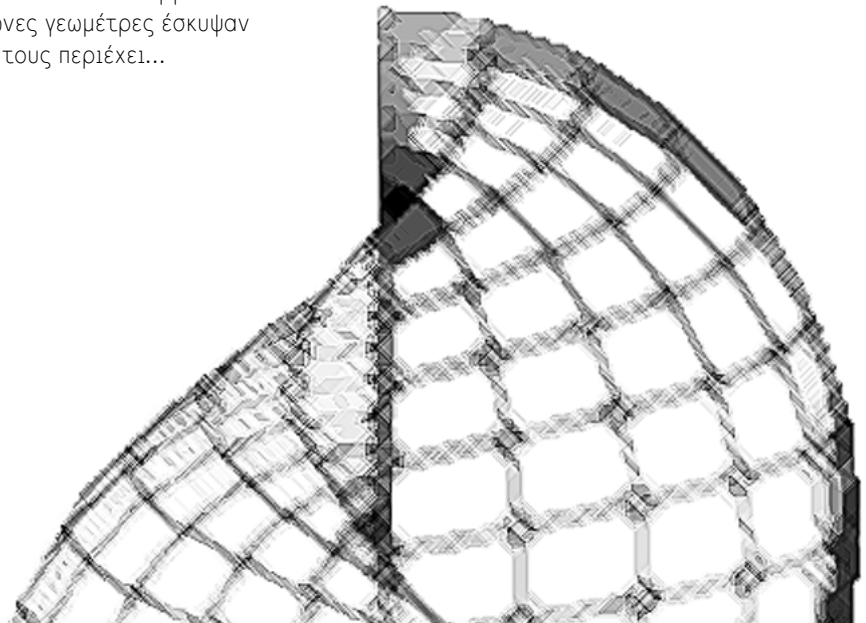
Τριγυρίζοντας στις παραλίες των Συρακουσών, ο Αρχιμήδης είχε περιλάβει στο πεδίο των γεωμετρικών σφαζοκεφαλιών του και τη γεωμετρία των κοχυλιών. Παρατήρησε τη γεωμετρία των ναυτίλων κι ύστερα πήρε το διαβήτη του και άρχισε να τον περιστρέφει, φροντίζοντας να μεγαλώνει σταθερά τη διάμετρο της σπείρας: έτσι γράφτηκε πάνω στην άμμο η πρώτη σπείρα του Αρχιμήδη. Η σπείρα αυτή βοήθησε στη βελτίωση της κατανόησης της γεωμετρίας του κύκλου. Σύντομα, ο Αρχιμήδης βρήκε έναν καλύτερο τρόπο να υπολογίζει την διάμετρο του κύκλου: τη χρήση του π .

Στα κοχύλια, μπορεί να δει κανείς τις ποικίλες αναπτύξεις μιας παραγωγικής σπείρας (generating spiral). Για παράδειγμα στο σχήμα 1 φαίνεται το αποτέλεσμα της περιστροφής ενός ημικυκλίου με αυξανόμενη διάμετρο γύρω από έναν κεντρικό άξονα. Οι μαθηματικοί αναγνωρίζουν τρεις παραμέτρους στις παραγωγικές καμπύλες, άρα και στα κοχύλια: το βαθμό ανάπτυξης της παραγωγικής σπείρας (W , flare), το βαθμό αύξησης της απόστασης της παραγωγικής καμπύλης από τον κεντρικό άξονα (D , verm) και το βαθμό που οι διαδοχικές περιστροφές της σπείρας κινούνται κατά μήκος του άξονα (T , spire). Κάθε παράμετρος αντιπροσωπεύεται από μια ειδική μαθηματική καμπύλη. Στο πραγματικό σχήμα του κοχυλιού αυτές οι καμπύλες περιλαμβάνουν τη λογαριθμική σπείρα, τον κύκλο και την έλλειψη. Αυτή η γεωμετρία φαίνεται ότι χρειάζεται για την απόκριση του κελύφους σε εξωτερικές δυνάμεις, ανακατανέμοντάς τις σοφά και οδηγώντας τις στο σκληρό υπόβαθρο του κοχυλιού, δηλαδή στην άμμο ή στο βράχο, ανάλογα με το περιβάλλον που το κοχύλι διάλεξε για να ζήσει. Οι υπολογιστές μπορούν να παράγουν τρισδιάστατα μοντέλα κοχυλιών χρησιμοποιώντας μια σύνθετη σειρά εξισώσεων. Κατά βάθος, οι εξισώσεις αυτές συνδέουν τις παραμέτρους W , D , T ώστε να αναπαράγουν πιστά το μοντέλο κάθε υπαρκτού κοχυλιού. Η αναπαραγωγή της φόρμας του κοχυλιού είναι συνομήλικη με την ίδια τη χειροτεχνία. Ψάξτε το σπίτι σας. Κάπου θα έχετε ένα τασάκι, ένα πορτοφόλι, ένα δοχείο για οδοντόβουρτσες, μια φόρμα για κέικ ή έστω ένα μαξιλαράκι για καρφίτσες σε σχήμα κοχυλιού. Το παγωτό χωνάκι είναι εμπνευσμένο από τα μονόθυρα όστρακα. Κοιτάξτε έξω απ' το παράθυρό σας: κάπου θα υπάρχει μια κοχυλοειδής αρχιτεκτονική καμπύλη, μια είσοδος κτιρίου, τα κάγκελα ενός μπαλκονιού... Στην ανάγκη, κοιτάξτε χαμηλότερα, στο όρμιο: ένα σωρό αυτοκίνητα θυμίζουν pearly shells.

Τίποτα δεν είναι όμοιο με ένα άλλο μέσα στην αιώνια επανάληψη του ίδιου. Όμως, η σκέψη ότι όλα ταξινομούνται σε μεγάλες ομοιογένειες είναι τόσο ανακουφιστική. Μας επιτρέπει να αναπαράγουμε, να μιμηθούμε, να προβάλουμε. Νιώθουμε ότι βάζουμε στη τσέπη του παντελονιού μας ψηφίδες γεωμετρίας, μικρές λιχουδιές από τη σοφία της φύσης. Τίποτα δεν είναι αυθόρμητο. Οι Ευρωπαίοι φυσιοδίφες και οι ανά τους αιώνες γεωμέτρες έσκυψαν πάνω απ' τη κούνια μας. Το καλοκαίρι μας τους περιέχει...

Η παραγωγική καμπύλη που γεννά τα γεωμετρικά κοχύλια

Ο θάνατος του Στέλιου Σκευοφύλακα

Ο Στέλιος Σκευοφύλακας σημάδεψε την ποδοσφαιρική ιστορία της ΑΕΚ φορώντας τη φανέλα με το δικέφαλο από το 1961 (όταν και μεταγράφηκε από την Ελευθερούπολη σε ηλικία 21 ετών) έως το 1973. Έκανε ντεμπούτο στην Α΄ Εθνική στις 9 Σεπτεμβρίου 1961, στον αγώνα Αιγάλεω - ΑΕΚ 0-8. Αποτελούσε αναπόσπαστο μέλος της μεσαιάς γραμμής της Ένωσης σε μία από τις λαμπρότερες περιόδους της ομάδας. Η μεγάλη ομάδα του Γιένε Τσάκναντι, σε αυτό το χρονικό διάστημα, πανηγύρισε την κατάκτηση τριών πρωταθλημάτων και δύο κυπέλλων Ελλάδας.

Ο Σκευοφύλακας ολοκλήρωσε την καριέρα του στην ΑΕΚ με 339 συμμετοχές και 19 γκολ. Παράλληλα, φόρεσε τη φανέλα με το εθνόσημο 11 φορές κάνοντας ντεμπούτο στις 22 Μαΐου 1963. Τα τελευταία οκτώ χρόνια ήταν πρόεδρος του συνδέσμου βετεράνων ποδοσφαιριστών των "κιτρινόμαυρων". Φαίνεται πως για το μεγάλο «Αεκτζή» Σκευοφύλακα η θέση αυτή ήταν και η σπουδαιότερη που κατείχε ποτέ. Πως αλλιώς να εξηγήσει κανείς την τελευταία δημόσια εμφάνισή του, που έγινε στην κοπή πίτας των βετεράνων της ΑΕΚ στις 21 Ιανουαρίου 2009. Η ξαφνική προσέλευσή του προκάλεσε ρίγη συγκίνησης στους παρευρισκόμενους. Ένας άνθρωπος χτυπημένος από τον καρκίνο, λίγο πριν τελειώσει η ζωή του, θεώρησε χρέος του να βρεθεί ανάμεσα σε παλαιότερους φίλους και συμπαίκτες. Παρά τις λίγες φυσικές δυνάμεις του, εμφανίστηκε και έκοψε την πίτα. Η ΑΕΚ ήταν το σπίτι του, η ζωή του. Βγαλμένος από τις εποχές εκείνες που ο «Σύλλογος» ήταν πάνω απ' όλα. Δεν κέρδιζε χρήματα από το ποδόσφαιρο, παρά μόνο φίλους που μαζί τους έδινε τη μάχη για τα ιδανικά του Συλλόγου. Ήταν από εκείνους που και τίτλους είχε πάρει και αγάπη από τον κόσμο. Ήταν από εκείνους που θεωρούσε τιμή του να τον ταυτίζουν με την ομάδα που υπηρέτησε.

Πέρα από συλλογικές προτιμήσεις, είναι αλήθεια, ο Στέλιος Σκευοφύλακας ήταν ο πιο γνήσιος εκπρόσωπος μιας γενιάς αθλητών-ποδοσφαιριστών που πεθαίνει. Άνθρωποι που έφαγαν τα νιάτα τους στα γήπεδα, υπηρετώντας τις ομάδες τους, χωρίς ποτέ να ζητήσουν τίποτα απ' αυτές, χωρίς ποτέ να πάρουν τίποτα απ' αυτές. Ποδοσφαιριστές λαμπροί που, αν σήμερα ήταν η νιότη τους, θα μεσουρανούσαν σε ξένες μεγάλες ομάδες. Σε κείνους τους αθλητές δεν ήταν γνωστές οι σύγχρονες έννοιες των συμβολαίων 1+1 χρόνια, «όπισιον» αγοράς, ρήτρα, μάντζερ, μεταγραφή, επαγγελματισμός πάνω απ' όλα. Εκείνοι έδιναν το λόγο τους στην ομάδα που αγαπούσαν κι είχαν δια βίου συμβόλαιο μ' αυτές. Κι όμως, οι περισσότεροι, αν όχι όλοι, δε βρήκαν ποτέ ένα πόστο στις ομάδες τους, όταν ήρθε η ώρα να σταματήσουν το ποδόσφαιρο. Εκατοντάδες ξένοι προπονητές, βοηθοί προπονητών, γενικοί και τεχνικοί διευθυντές, σκάουτερς και σχεδόν ποτέ ανάμεσά τους κάποιος από τους παίκτες-σύμβολα.

Χρειάζονται σύμβολα οι ομάδες; Τη σύγχρονη εποχή των μεγάλων διοργανώσεων, των τηλεοπτικών δικαιωμάτων, του στοιχήματος, του "pay per view", των καλωδιακών

θυμάται
ο Γιώργος Χειλάς

ητληοράσεων, ηης ελεύθερης διακίνησης ποδοσφαιριστών έχουν κάποιο ρόλο να παίξουν οι παίκτες-σύμβολα; Σήμερα, στο ποδόσφαιρο του Champions League και του Bosman, κωράει ένας Σιδέρης, ένας Δομάζος, ένας Σκευοφύλακας; Περισσότερο από ποτέ. Σε όλη την Ευρώπη παρατηρείται σταθερά η αλλοίωση της φυσιογνωμίας των ομάδων. Η δυνατότητα πραγματοποίησης μεταγραφών με ποσά που ξεπερνούν τα 100 εκατομμύρια ευρώ, η διαρκής μετακίνηση των ποδοσφαιριστών ώστε να εξασφαλισθούν όσα περισσότερα συμβόλαια γίνεται και η μη ύπαρξη ουσιαστικού ορίου στη χρησιμοποίηση αλλοδαπών ποδοσφαιριστών έχει οδηγήσει στο παραπάνω φαινόμενο. Η κάθε ομάδα, μεγάλη ή μικρή, κουβαλά πάντα μια ιστορία και εκφράζει κάποια ιδανικά. Μπορεί για αρκετό καιρό τα πολλά λεφτά να φτάνουν για να φαίνονται όλα καλά, αλλά κάποια στιγμή θα το πληρώσει. Κανείς ποτέ δεν μπορεί να αποκοπεί τελείως από τον ομφάλιο λώρο που τον συνδέει με εκείνους που τον «γέννησαν». Κάθε ποδοσφαιρική ομάδα είναι, ή οφείλει να είναι, ένας ζωντανός οργανισμός που κουβαλά τα χαρακτηριστικά του. Αυτά τα χαρακτηριστικά που δομούν τη φυσιογνωμία της είναι η κληρονομιά της, αυτά είναι που την κάνουν να αντέχει στο χρόνο. Κάθε ποδοσφαιρική ομάδα χρειάζεται το θεματοφύλακά της. Η ΑΕΚ, στις 10 Ιουνίου 2009, έχασε τον δικό της θεματοφύλακα. «Σκευοφύλαξ», όνομα και πράγμα... Τα σκεύη που φυλούσε με τη ζωή και το έργο του ο Στέλιος δεν αποτιμώνται ποσοτικά. Ήταν ένα λαϊκό παιδί, γέννημα της συνοικίας του. Τότε, οι γειτονιές τροφοδοτούσαν με τρόπο ιεραρχικό (από τη μικρή ομάδα της γειτονιάς στην ομάδα της Πρώτης Εθνικής) τα μεγάλα τοπικά ποδοσφαιρικά σωματεία. Ο τοπικός χαρακτήρας αυτής της διαδικασίας δεν είναι αμελητέος, είναι ίσως η πεμπτουσία της συναισθηματικής ταύτισης που το ποδόσφαιρο γεννούσε στους φιλάθλους του: ο σκόρερ της Κυριακής κυκλοφορούσε στη γειτονιά τη Δευτέρα. Δεν ήταν μια φωτογραφία, δεν ήταν ένα σκάνδαλο, δεν ήταν ένα αφηρημένο ρεκόρ: ήταν ένας γείτονας. Μπορούσε να κριθεί με τα συλλογικά κριτήρια, μπορούσε να εγγυηθεί τη συνέχεια και τη «δόξα» της γειτονιάς του. Ο επίδοξος μμηπτής του δεν ξεκινούσε τη προσπάθειά του με στόχο το «μεγάλο συμβόλαιο», αλλά κυρίως την αναγνώριση του δήμου, όπως τη βίωνε καθημερινά. Είναι διαφορετικό να παίζεις μπάλα για να δώσεις χαρά στους ανθρώπους που γνωρίζεις και όχι στους ανώνυμους οπαδούς-πελάτες της ομάδας σου. Κάθε γκολ εξαργυρώνεται με χειροπιαστή αγάπη και κάθε απώλεια με συλλογική κατήφεια. Η γειτονιά που γέννησε το θέατρο, τη μουσική, το χορό, γέννησε και το ποδόσφαιρο. Όσοι νομίζουν πως την αντικατέστησαν έξυπνα με το ηλεκτρονικό κωριό δεν θα καταλάβουν ποτέ τι σημαίνει ο συμβολικός θάνατος ενός Στέλιου Σκευοφύλακα.

Γιώργος Χειλάς

ΠΕΡΙΜΠΑΛΟΥ

από τον Δούρειο Ευρωπαίο

Η νύχτα πέφτει, τα τελευταία λεωφορεία μαζεύουν πιωμένους επιβάτες, στις πιάτσες περιμένουν σκοτεινά ταξί. Οι περιπετερούχοι κοιτούν αποχαυνωμένοι κάπου χαμηλά μπροστά τους μια αναμμένη τηλεόραση. Τα λεωφορεία τους χαλάνε τη σειρά. Καθώς η πόλη μαζεύεται σιγά-σιγά για ύπνο, βγαίνει τσάρκα η Περιμπαλού. Όλη τη μέρα κρυβόταν μέσα σε μισόλογα, σε φευγαλέες στιγμές, ανάμεσα σε τηλεφωνήματα και αργοπορημένα ραντεβού, σε κοφτά πειράγματα ή χιλιοειπωμένα κλισέ. Ασφαλώς και υπήρχαν τρόποι να διακρίνει κανείς τα σημάδια της στο φως: ένα μπρελόκ, ένα skin στο κινητό, ένα φευγαλέο υπονοούμενο με βαρύνουσα σημασία για τον μυημένο. Αλλά η μέρα τρέχει και ποιος κάθεται ν' ασχοληθεί με τη σημειολογία; Η Περιμπαλού δεν είναι επιδημία, είναι μια ειδική συμπεριφορά. Χαρακτηρίζει κυρίως τους άντρες, ανεξάρτητα από την ηλικία ή το μορφωτικό τους επίπεδο. Τα χαρακτηριστικά της γίνονται έκδηλα τη νύχτα, ακριβώς μετά τα μεσάνυχτα. Τότε που οι άντρες μένουν μόνοι. Μόνοι με τα πάθη τους. Και τότε ψάχνουν να μιλήσουν. Όχι να συζητήσουν. Όρθιοι, στη σειρά, σαν σε δημόσιο ουρητήριο, περιμένουν να τα πουν, να ξεθυμάνουν. «Θέλω ν' απαντήσω στο παιδί που πήρε πριν από τέσσερα-πέντε τηλεφωνήματα, από το κατακόκκινο Πέραμα...». «Με ποιόν μιλάω; Χρήστο, εσύ; Πώς είπες ότι σε λένε; Διονύση; Έλα, Διονύση... Λοιπόν, παίρνω για πρώτη φορά, είμαι ο Κώστας από Πετρούπολη, Παναθηναϊκός!» Δεν έχει σημασία πώς, τότε, με ποιόν... Ένας-ένας, όλοι θα μιλήσετε... «Έλα, Κώστα!» Όλη τη μέρα άκουγαν, διάβάζαν τις αθλητικές εφημερίδες, φτιάχνονταν. Τώρα ήρθε η ώρα της εκτόνωσης του φορτίου. Η Περιμπαλού γεμίζει τα νυχτερινά ερτζιανά με φωνές απροσημάτιστες, σπηλαιώδεις, διστακτικές, καψαλισμένες, λιπαρές, μεταλλικές, ρητορικές, ντοπιολαλιές, τοιγαρόβηκες, σόκιν ανέκδοτα με μπιπ στις «απαγορευμένες» λέξεις. Φωνές συνταξιούχων εκπαιδευτικών, οδηγών νταλίκας, νεαρών μαθητών, ανέργων, ναυτικών, ταξιτζιδών που φορτώνουν, μανάβηδων που ξεφορτώνουν, προπατζιδών, αναπήρων, βιοτεχνών. Γνωρίζουν αμέτρητες λεπτομέρειες, έχουν προτάσεις για την πρόσληψη του νέου προπονητή ή του αριστερού αμυντικού χαφ (ω, πόσο δυσεύρετες ευκαιρίες) της ομάδας τους. «Μιλάνε όλοι, μιλάνε κι οι κώλοι». «Βλάση, θα στο κλείσω». «Συγγνώμη, συγγνώμη, μου ξέφυγε». Όλα μπορούν να συμβούν, εκτός από ένα: τη σιωπή. Η σιωπή τη νύχτα είναι αβάσταχτη. Και οι άντρες μιλούν, μιλούν... Η Περιμπαλού δεν είναι η αρρώστια της μπάλας. Είναι η επίδραση που ασκεί στους ανθρώπους ο χώρος γύρω από τη μπάλα. Το «Περί» περιλαμβάνει και τις αστήριχτες απόψεις του ενός και του άλλου και τα παρασκήνια των διαπραγματεύσεων (τα λεφτά) και τις φήμες και τους μελλοντικούς προγραμματισμούς και ... και ... Όλα

όσα περιστρέφονται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα, έστω και έτη φωτός μακριά, γύρω από το παιχνίδι των ποδιών με τη μπάλα. Το «Περί» έχει τους επαγγελματίες του, τους στοιχηματιστές του, τους περαστικούς του, τους υβριστές του, τους απελπισμένους του. «Πήρα να μιλήσω για την ομάδα μου, αδιαφορώ για το τι κάνει ο αντίπαλος, εμένα μ' ενδιφέρει μόνο η ομάδα μου και οι μοιροδέατες μου... κι αυτός ο ξεφτίλας που πήρε πριν δεν είναι αληθινός Ολυμπιακός!» Το «Περί» περιλαμβάνει και το κυνήγι της ορθοφροσύνης, το περιχαράκωμα της πίστης από τους αιρετικούς. Η μεροληψία είναι δείγμα υγιούς οπαδισμού, ακόμη κι αν αφορά μέρος του συνόλου των οπαδών μιας ομάδας. Το «Περί» είναι ένα πανίσχυρο σχολείο μεροληψίας.

«Περιμένω πενήντα πέντε λεπτά με το ρολόι. Δεν είναι κατάσταση αυτή. Δηλαδή, έλεος, να πούμε. Και συ δεν τους λες να συντομέψουν!» «Τι να κάνω εγώ; Είναι πολλές οι γραμμές» «Ασ' τα αυτά! Τους αφήνεις επειδή υποστηρίζουν την ομάδα σου!» Η καχυποψία παίρνει κεφάλι. Οι φωνές σκληραίνουν, γίνονται κυνικές. Ο κεραυνός του «ξέρεις ποιος είμ' εγώ» απειλεί να κάψει τα καλώδια. «Ας πάρουμε μια μουσική ανάσα». Όρα να βγουν οι cheer leaders στο παρκέ. Δείτε κανένα μπουτάκι και σκεφτείτε ότι όλοι μ' ένα μπουτάκι στο μυαλό θα πάμε για ύπνο. Είδατε που κάτι μας ενώνει, τέλος πάντων; Είναι το ημίχρονο. Είναι μόνο μια αναγκαία αποφόρτιση: ροκ, μπλουζ ή λίγη αγαπημένη ελληνική μουσική. Ένα κουπλέ, ένα ρεφραίν και «πάμε στον επόμενο φίλο». Το φεγγάρι μεσουραναίει. Από δω και πέρα η νύχτα φεύγει. Τι αγωνία να τη βλέπεις να φεύγει προτού προλάβεις να την κοιμηθείς... Αλλά και πάλι πώς να την κοιμηθείς; Τώρα που βρήκες τα ραδιο-φιλαράκια σου και τους ραδιο-εχθρούς σου ... Τώρα, που η Περιμπαλού χορεύει αδέσποτη στα ιδρωμένα σεντόνια των άγρυπνων φιλάθλων. Τι αδάμαστο άγχος να θέλεις λίγο ακόμα πόνο στην παράνομη αγκαλιά της Περιμπαλούς. Εκεί, στη μέση της νύχτας, πρέπει να πάρεις μια ηρωική απόφαση: θα αφηθείς στη λαγνεία της Περιμπαλούς ή θα της γυρίσεις την πλάτη και θα κοιμηθείς; Σκανάρεις τα δεδομένα: τώρα γουστάρεις, σπας πλάκα, μαθαίνεις πράγματα, είσαι χαλαρός ανάμεσα στους όμοιούς σου. Αύριο έχεις δουλειά, ένα πιεστικό ραντεβού, το μαλάκα με τα κουφώματα που θα χτυπήσει το κουδούνι στις οχτώ, να πας το παιδί στο σχολείο και να μη ξεχάσεις να κλείσεις ραντεβού και με τον ορθοδοντικό του. Και νιώθεις όπως τότε που έπρεπε να δώσεις την κόλλα σου, αλλά δεν είχες ακόμα λύσει την άσκηση. Αν τη διαλέξεις, η Περιμπαλού δε θα σε απογοητεύσει. Θα σε χαλαρώσει κι άλλο και κάποια στιγμή θα σε κοιμίσει στην αγκαλιά της. Το ξυπνητήρι θα σου πετάξει ένα κουβά μέσα στο κεφάλι να ξυπνήσεις. Αν δεν τη διαλέξεις, εκείνη θα πάει με άλλους, αλλά αύριο θα σε περιμένει φρεσκοκοχτησιμένη, σα να' ναι η πρώτη φορά.

ντροπή, αμαρτία, τεμπελιά

...ένα χρονογράφημα του Αρσίνου

Με σπκωμένο το μισό γιακά απ' τον αέρα, ψάχνεις την αριστερή τσέπη με τον δείκτη του δεξιού σου χεριού. Το κλειδί είναι κάτω απ' το κινητό και πρέπει να αλιευθεί με περίτεχνους ελιγμούς. Το σπίτι μυρίζει κλεισούρα και είναι κατασκότεινο. Ο επόμενος ψίθυρος-βραιοιά έρχεται όταν αντιλαμβάνεσαι ότι ακούμπησες τα ψώνια πάνω στις παντόφλες σου. Η κονσέρβα με το καλαμπόκι κυλάει ήρεμα στο πάτωμα. Σε περίπτωση δυσμενούς αστρολογικής γωνίας, κινδυνεύεις να την πατήσεις στην προσπάθειά σου να βρεις τον διακόπτη. Κρίμα που κανείς δε σου άναψε το θερμοσίφωνα, που κανείς δε σου αέρισε εδώ μέσα, που κανείς δεν είναι κανενός και τα λοιπά και τα λοιπά. Τώρα θα περιμένεις δέκα λεπτά να ζεσταθεί το νερό, θα τακτοποιήσεις τα πράγματα που αγόρασες στο ψυγείο και θα βάλεις το νερό στο μάτι για τα ζυμαρικά. Τα ζυμαρικά; Α, ναι, έμειναν με την άλλη τσάντα στο χολ...και τότε χτυπάει το τηλέφωνο.

Την ώρα που σπκώνεις το ακουστικό γνωρίζεις καλά ότι δεν σου περισσεύει συμπάθεια για κανέναν, ότι κανείς δε θα σε πάρει ποτέ για να σου ανακοινώσει μια είδηση τόσο συναρπαστική που πρόκειται να σου αλλάξει τη διάθεση εκατόν ενενήντα μοίρες. Η συνείδηση της απόλυτης μη διαθεσιμότητας διαπερνά τις τελικές σου φάλαγγες την ώρα που σπκώνεις το ακουστικό. Και τότε ακούς τη φωνή από διαφανές πλαστικό: είναι το ίδιο αυτό υλικό που σε ξενέρωνε κάποτε όταν έσκυβες με λαχτάρα να μαζέψεις τα γράμματά σου απ' το χαλάκι της πόρτας. Οι φάκελοι με τα παραθυράκια από πλαστικό σε πληροφορούσαν ότι κανένας παλιός φίλος ή παλιός εχθρός δε σε θυμήθηκε και σήμερα: μόνο οι τράπεζες και οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας. Όπως και τότε, έτσι και τώρα, αυτό το πλαστικό σε ρωτάει το ίδιο πράγμα: είσαι πράγματι ο κύριος Πελάτης, η δεσποινίς Έχουσα Ανάγκες ή μήπως έγινε κάποιο λάθος; Αν δεν έγινε λάθος, τότε το συμπέρασμα είναι αναπόφευκτο: είσαι το σωστό πρόσωπο, ναι είσαι εσύ, πρέπει να επαληθεύσεις. Το ναι σου βγαίνει με την ευκολία ομολογίας εγκλήματος. Και τότε, η φωνή αναλαμβάνει να ανεβάσει τους τόνους, να φτιάξει ατμόσφαιρα. Έχεις ήδη μεταφερθεί νοερά στη σφαίρα των Μεγάλων Ευκαιριών, των Λύσεων όλων των Πρακτικών Προβλημάτων του Βίου: χρήματα, πιστωτικές κάρτες, τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, ασφάλειες ζωής.

Ναι, πράγματι είσαι εσύ και είσαι στο σπίτι σου. Το βλέπεις αφού έχεις ανάψει το φως. Το ακούς αφού βράζει το νερό για τα μακαρόνια. Το μυρίζεις αφού δεν έχεις προλάβει ακόμα ν' ανοίξεις παράθυρο. Και, ναι, έχεις πρακτικά προβλήματα που αναζητούν κάποια λύση. Ώσπου το βλέμμα σου πέφτει στην κονσέρβα που σταμάτησε στη γωνία του καναπέ. Διάβολε, όχι μόνο είσαι μόνος και βοηθής,

αλλά και έχεις βάλει μέσα στο σπίτι σου κάποιον που τώρα, αυτή τη στιγμή, εργάζεται. Και το αντικείμενο της εργασίας του είσαι εσύ: αυτός ο ελεεινός, άπλτος, ξυπόλτος, πεινασμένος, απδισμένος εσύ. Ακριβώς κάτω από το κονσερβοκούτι αρχίζει να περνάει αργά η φωτεινή τρέσα με τις διάφορες βραιοιές ή τις διαφορετικές συντακτικές μορφές της ίδιας βραιοιάς που ετοιμάζεσαι να ξεστομίσεις στον απρόσκλητο εργαζόμενο. Εργαζόμενο, ε; Μήπως να μην τον διαολοστείλεις, τον κακομοίρη, ε; Στο κάτω-κάτω...

Όσο δίνει τόπο στην οργή, τόσο η φωνή σου ξεθωριάζει. Στο τέλος, ανοίγεις το στόμα σου και ξεστομίζεις ένα άψυχο «δεν μ' ενδιαφέρει». Ο άλλος είναι καλά δασκαλεμένος ώστε να μην επιμείνει πολύ. Ποιος ξέρει, ίσως κάποτε να είχε επιμείνει και κατάλαβε. Το μόνο που σου απέμεινε είναι να ξεσπάσεις μ' ένα κάπως βίαιο κλείσιμο του ακουστικού και καλά ότι ο άλλος θα αντιληφθεί έτσι την οργή σου. Τρέχοντας να ρίξεις τα μακαρόνια νιώθεις σαν πουλερικό κυνηγημένο απ' τους προβολείς αυτοκινήτου. «No privacy» μονολογείς και ταυτόχρονα απορείς που μονολογείς στα αγγλικά.

Κάποτε ήταν ντροπή να λείψεις από τον πόλεμο που υπερασπιζόταν τα ιερά και τα όσια του κόσμου σου. Αργότερα ήταν αμαρτία να λείψεις από την εκκλησία που εξασφάλιζε τη θεία πρόνοια μέσα από την ομαδική λατρεία του θεού σου. Σήμερα είναι τεμπελιά ασυγχώρητη να βιώνεις ένα χρόνο απαλλαγμένο από κάθε έννοια εργασίας, δικής σου ή των άλλων. Ο εργαζόμενος είναι άξιος κάθε σεβασμού, ενώ ο μη εργαζόμενος οφείλει να εξηγήσει γιατί δεν εργάζεται: η συνήθης δικαιολογία είναι ότι έχει ήδη εργασθεί και ξεκουράζεται προσωρινά (υπογραμμίζεται η τελευταία λέξη). Το ερώτημα «τι είσαι» απαντάται μ' ένα επάγγελμα, το ερώτημα «τι κάνεις» απαντάται με μια αφήγηση που σχετίζεται με εργασία. Βαθύς οίκτος περιβάλλει τον μη εργαζόμενο, η ανεργία ομοιοκαταληκτεί με την δυστυχία.

Για να δαιμονοποιήσεις μίαν ανθρώπινη κατάσταση, ο καλύτερος τρόπος είναι να αγιοποιήσεις την αντίθετή της. Μπροστά στον αχνιστό απογευματινό σου καφέ, σκέφτεσαι ποιο κουμπί να πατήσεις. Γνωρίζεις ότι από παντού θα ξεπνιχθούν άνθρωποι που εργάζονται και ότι με κάποιο τρόπο πρόκειται να γίνεις το αντικείμενο της εργασίας τους. Ο προσωπικός σου χρόνος θα τελειώσει μαζί με τη τελευταία γουλιά σου, κάποτε και νωρίτερα. Αυτόν που παραλίγο να βρίσεις το μεσημέρι, θα τον ξαναβρεις μέσα στο σπίτι σου να σου χαμογελά από την τηλεόραση, το διαδίκτυο, το ραδιόφωνο. Τι να γίνει; Δύσκολο πράγμα η τεμπελιά. Τι δύσκολο;... Κατάρμενο...

ΔΥΝΑΤΟΙ
ΑΥΤΕΣ

γράμματα συνεργατών

Κάθε μήνα ένας από τους έκτακτους συνεργάτες του Εκβάτανα θα μας γράφει ένα γράμμα, το οποίο εμείς ύστερα θα διαβάζουμε με μαύρο κλάμμα. Για τα εγκαίνια αυτής της στήλης, και του περιοδικού, ας μη γελιόμαστε, ζήτση από τον γνωστό ζωγράφο Γεράσιμο Κελκανίδη να μας γράψει κάτι. Παρά το γεγονός ότι βρισκόταν ακόμα στην μέση της τελευταίας χάρης που του είχα ζητήσει - να φιλοτεχνήσει, δηλαδή, το σήμα του περιοδικού και να μου αναλύσει τα αίτια της έμπνευσής του - όχι μόνο μου έστειλε το ακόλουθο γράμμα, αλλά φρόντισε να συμπεριλάβει σε αυτό και ένα μικρό ποίημα. Τέτοιος έξοχος τύπος είναι ο Γεράσιμος όταν το θελήσει.

Γεράσιμε, σε ευχαριστούμε και σου ευχόμαστε καλή επιτυχία για το Art Athina. Θα είμαστε όλοι εκεί, αρκεί να μην περιμένεις από εμάς να κάνουμε εύστοχα ή, έστω, ευφάνταστα σχόλια για τους πίνακες και τα αίτια της εμπνεύσεώς σου.

Lucia

« Π οτέ δεν ξέρουμε τι μας ξημερώνει ή μας νυχτώνει η ζωή, αυτό είναι ένα τόσο αναντίλεκτο όσο κι αναμφισβήτητο (πράγμα που σημαίνει το ίδιο) γεγονός. Έτσι λοιπόν έτυχε και σε μένα το φτωχό να ερωτευτώ εσχάτως - τώρα, στα γεράματα- μια Αγγλιούλα τουρίστρια, η οποία, ενώ είχε σκοπό να περάσει το καλοκαίρι της στη Θήρα και στη Σαντορίνη (πράγμα που είναι το ίδιο), ξέμεινε στην Αθήνα λίγες μέρες παραπάνω, τόσες ακριβώς ώστε η μοίρα να μας φέρει κοντά. Την έπεισα και βγήκαμε, ενώ ο έρωσ μου έκαιγε τα σωθικά και τα σπλάχνα (πράγμα που και πάλι σημαίνει το ίδιο). Τι απογοήτευση όμως, τι ματαιώση! Έχω, φαίνεται, μεγαλώσει πολύ ώστε ο σαρκικός πόθος από μόνος του να μην αρκεί.

Όσο όμορφη κι ευειδής (το ίδιο...), τόσο και περισσότερο αμβλύνους ήταν η εν λόγω κορασίδα. Όταν της ανέφερα τον Μπαλζάκ, νόμιζε πως αναφέρομαι σε αντικαταθλιπτικό χάπι. Είπα παρ' όλα αυτά να συνεχίσω την κουβέντα, μην τύχει και την αδικώ. Κι όμως, στην ερώτησή μου «Which is your favorite book?», μου απάντησε χωρίς δεύτερη σκέψη: «Oh, facebook is my favorite book». Αν ήταν Ελληνίδα, θα μπορούσα τουλάχιστον να μεταφέρω την κουβέντα σε καθαρά σουρεαλιστικό επίπεδο, δηλώνοντάς της με την σειρά μου π.χ. ότι σιχαίνομαι το ρύζι επειδή έχει σπυριά, αλλά τα αγγλικά μου δεν μου επιτρέπουν τέτοιου είδους εξυπνάδες. Την παράτησα κι έφυγα, πικραμένος στην σκέψη ότι τα παλιά χρόνια της πάλλουσας και σφριγηλής νεότητάς μου, η βοοειδής ευφυΐα της μάλλον αφροδιοισακά παρά αποτρεπτικά θα λειτουργούσε. Αχ, γεράσαμε Γεράσιμε, είπα στον εαυτό μου ο τάλας νέος... Μην μεμψιμοιρώ ούτε και να σχετλιάζω όμως (πράγμα που σημαίνει για μια ακόμη φορά το ίδιο - τι να κάνω; έχω τόσο πλούσιο λεξιλόγιο και τόσο λίγες αφορμές να το χρησιμοποιήσω...), έχω τουλάχιστον μια γυναίκα να με περιμένει στο σπίτι...

Παρ' όλα αυτά, μέσα στην παραζάλη του ματαιωμένου έρωτος και της ακόρεστης λαγνείας, μπόρεσα ν' ασχοληθώ λιγάκι με τον κοινό μας σκοπό (ή μήπως αγώνα θα έπρεπε να τον ονομάσω;): τα Εκβάτανα.

Σου στέλνω κάποια σχέδια που έκανα, αλλά όχι έτσι απλά, δεν θα γλιτώσεις την πολυλογία. Λοιπόν, ζωγράφισα ένα άλογο (κι έγραψα πάνω του «Εκβάτανα»), αλλά μου φαινόταν παράλογο... Έκανα ακόμη κάποιες απόπειρες με άλογα αλλά δεν με ικανοποίησαν (σχεδιαστικά εννοώ, μη παρεξηγούμαστε...). Μου έδιναν όλες την εντύπωση ότι μιλάμε για περιοδικό που κύριο θέμα του έχει την ιππασία ή την ιπποτροφεία... Άσε που πουθενά δεν βρήκα τα Ekvatana γραμμένα Equatana, πράγμα που θα δικαιολογούσε

τον συσχετισμό... Προέκυψε και κάτι άσχετο, η εικόνα με τα αλογάκια, τη μοτοσυκλέτα, κ.λπ. Τέλος πάντων, παράτησα τ' άλογα κι έπιασα τα τείχη, μήπως μ' αυτά έχω μεγαλύτερη τύχη. Κι όντως, προέκυψε η εικόνα Εκβάτανα. Αυτή μ' αρέσει. Θα σου εξηγήσω λίγο το σκεπτικό μου, γιατί ξέρω ότι ε, δεν στροφάρεις και πολύ... Λοιπόν, οι πηγές μου μου ανέφεραν πώς ακριβώς ήταν τα εφτά διαδοχικά τείχη της πόλης, αλλά για την ίδια την πόλη δεν είχα ιδέα. Έτσι, ζωγράφισα τα τείχη κι έπειτα στη θέση της πόλης, έβαλα αυτό που αποκαλώ «σύμβολο παγκοσμιοποιημένης πόλης». Αν παρατηρήσεις θα δεις, στάκτως σχεδιασμένα και στο περίπου, τον πύργο του Άιφελ, τον μεγάλο Μπεν, τον Παρθενώνα, την πύλη του Αδριανού, μια χριστιανική εκκλησιά, κωριατόσπιτα, πολυκατοικίες των Αθηνών και σπίτια του Βερολίνου ή του Αμστελντάμ, ηλιακούς θερμοσίφωνες και κεραίες τηλεόρασης. Η λογική είναι η εξής: Εκβάτανα = τόπος που συναντιούνται άνθρωποι. Απ' όσο μου είπες, η λογική του εγχειρήματός σας είναι να μην έχετε συγκεκριμένα θέματα και συνεργάτες, αλλά το «όλοι οι καλοί χωράνε» (ελπίζω να μην καταλήξετε στο «κουτσοί, στραβοί στον Άγιο Παντελεήμονα»). Έτσι λοιπόν κι η παγκοσμιοποιημένη πόλη μου συμβολίζει την συνύπαρξη επιρροών, ενδιαφερόντων, απόψεων και κατευθύνσεων. Αυτό προσπάθησα να φτιάξω, τα σύγχρονα Εκβάτανα που να ταιριάζουν με την λογική του εγχειρήματός σας. Κάτι καλύτερο δεν μπόρεσα να σκεφτώ, ούτως ή άλλως το Eye Q μου είναι μονάχα 18,3.

Η τελευταία εικόνα που σου στέλνω είναι μια συμπληρωματική ιδέα. Σε περίπτωση που σας αρέσει η ιδέα των τειχών, έφτιαξα κι ένα πολύ πιο μινιμαλιστικό σήμα για το περιοδικό, μια κάτοψη των τειχών με την λέξη Εκβάτανα στο κέντρο. Η αλήθεια είναι πως δεν γνωρίζω τι είδους αισθητική στάση θέλετε να κρατήσετε στο περιοδικό σας, οπότε δεν μπορώ και να γνωρίζω τι σας ταιριάζει περισσότερο. Τέλος πάντων, θα μπορούσαν οι αριθμοί των σελίδων να περικυκλώνονται από εφτά τείχη ο καθένας. Σημειωτέον (ή σημειωτόν; πάντα τα μερδεύω...), οι πηγές μου με πληροφόρησαν για το χρώμα του κάθε τείχους, οπότε κάτι τέτοιο θα μπορούσε να είναι έγχρωμο. Δεν κάθισα να το φτιάξω προσεκτικά, το έκανα μονάχα όπως - όπως στον υπολογιστή, αφού φαντάζομαι ότι κάτι τέτοιο δεν θα σας ενδιαφέρει και πολύ. Αν σας ενδιαφέρει, μπορώ να το κάνω καλύτερα.

Αυτά έκανα, λοιπόν. Μου είχες πει ότι ήθελες τα σχέδια μέχρι τέλος Ιουλίου κι ιδού, είμαι -για μια ακόμη φορά- ουνεπής. Είμαι έξοχος τύπος, όπως κι αν το δεις...

Τέλος, θεωρώντας πως ανήκεις κι εσύ στη σωρεία των ανθρώπων που βαριούνται στη δουλειά, χάνοντας τις ώρες τους σε ψηφιακές πασιέτζες ή ασχολούμενοι με το αγαπημένο βιβλίο της φανταστικής μου Ugly-

δας ερωμένης, σου στέλνω κι ένα σονέτο που συνέθεσα πριν λίγο καιρό, ελπίζοντας να ελαφρύνω λίγο τα βαριά εργασιακά λεπτά:

Θ Ε Ι Α Κ Ω Μ Ω Δ Ι Α

ΑΝΟΗΤΟΝ ΚΑΙ ΗΜΙΤΕΛΕΣ ΠΟΙΗΜΑΤΙΟΝ

Γύρισαν κίολας τα παιδιά απ' τη μικρή πλατεία
θα' ναι επειδή μας έρχεται η θεία Κωμωδία.
Δεν θα δει σήμερα η μαμά το Τόλμη και Γοττεία
αφού μας επισκέπτεται η θεία Κωμωδία

Αν γνώριζαν θα χαίρονταν όλοι στην πολιτεία
που' ρχεται σήμερα ξανά η θεία Κωμωδία
Έλειπε χρόνια και καιρούς στη μακρινή Λαμία
μα σήμερα ανταμώνουμε τη θεία Κωμωδία

Του' ρθε του σουρεαλιστή πατέρα της, του Ηλία
την κόρη του την πρώτη να τη βγάλει Κωμωδία
Την δεύτερη, την όμορφη, είχε αμφιβολία,
πώς να την βάφτιζε λοιπόν; Μήπως Μελαγχολία;

Πάτησε πόδι η μαμά, την είπανε Μαρία
να μη τη κοροϊδεύουνε όπως τη Κωμωδία
Γιατί περνούσε δύσκολα και άλλαζε σχολεία
η άσχημη μα συμπαθητική, η θεία Κωμωδία

Μόνη έμεινε στον κόσμο αυτό (κι ας ένιωθε λαγνεία)
με όλο της το χιούμορ η κυρία Κωμωδία
Ενώ η μικρή της αδελφή αγάπησε λοχία
που απέπνεε απ' τ' άφτερ σείβ φρουτώδη ευωδία

Την ερωτεύτηκε κι αυτός και μες στην εκκλησία
ζήλειψε λίγο, προφανώς, η θεία Κωμωδία
Της σκάρωσε κουτσούβελα, όχι εν και δυο μα τρία
και έτσι έγινε λοιπόν η Κωμωδία θεία.

(σημείωση: αν ήμουν ο Χρήστος Δάντης, θα έβγαζα δίσκο που θα λεγόταν «θεία Κωμωδία». Έτσι, οι άνθρωποι θα έλεγαν: Άκουσε τη θεία Κωμωδία του Δάντη!)

Με αγάπη,
Γεράσιμος Κελκτανίδης»

Σελίδες από το ημερολόγιο μιας καθημερινής γεωργίας: το μόνο που έγραψε ποτέ η ιστορία για αυτήν ήταν ότι σε δύο μήνες θα γινόταν τριάντα χρόνων και ότι στο βάθος κάθε μικρού προβλήματος μπορούσε να βρει κρυμμένα τουλάχιστον άλλα τρία.

Αθήνα, Σάββατο, 8 Αυγούστου 2009.

11:30 Ξύπνησα σήμερα το πρωί και κοίταξα τον εαυτό μου στον καθρέφτη - είναι κάτι που μόνο το σαββατοκύριακο έχω το χρόνο να κάνω με αληθινή προσοχή. Αποφάσισα πως για όλα μου τα προβλήματα (αυτή την εβδομάδα τουλάχιστον) φταίνει τα μαλλιά μου. Σίγουρα η φύση δεν προόριζε για αυτά ετούτη τη θαμπή εγκατάλειψη, το αξιοθρήνητο καστανόξανθο χρώμα που θυμίζει τουρίστρια στην Πάρο που τον τελευταίο μήνα κάνει σε καθημερινή βάση το πλοίο της επιστροφής, ούτε και όλη αυτή την - γκάλπ - ψαλίδα. Κάτι πρέπει να γίνει.

12:15 Η Μαίρη, η κομμωτριά μου, δεν απαντάει στο σταθερό και το κινητό της είναι κλειστό. Υποψιάζομαι πως έχει κλείσει για διακοπές και για λίγα λεπτά το μυαλό μου πλημμυρίζει με φριχτές σκέψεις για τις οποίες δεν είμαι υπερήφανη. Εύχομαι, για παράδειγμα, η Μαίρη να χάσει όχι μία, ούτε δύο, αλλά δεκατέσσερες φορές το πλοίο της επιστροφής από την Ανάφη και όταν τελικά καταφέρει να γυρίσει πίσω, κάπου στα μέσα του Οκτωβρίου (ή Οκτώμβρη, όπως η ίδια θα έλεγε) η μαύρη ρίζα να της έχει φτάσει μέχρι τον αστράγαλο και η ψαλίδα μέχρι τα φρύδια. Ντρέπομαι για αυτές μου τις σκέψεις - για πολύ λίγο μόνο - και ύστερα αποφασίζω να πάρω τη μοίρα στα χέρια μου. Μπαίνω στο αυτοκίνητο και κάνω τέσσερεις φορές τον κύκλο της γειτονιάς μου. Και οι έξι ανταγωνίστριες κομμωτρίες της Μαίρης έχουν κλείσει τα μαγαζιά τους και κατά πάσα πιθανότητα λιάζουν τώρα τις ξανθές ανταύγειες τους στις παραλίες των Κυκλάδων. Οι σκέψεις που έκανα λίγο πριν για τη Μαίρη μοιάζουν τώρα με κάτι που θα έγραφε κανείς σε μια ευχετήρια κάρτα γάμου, σε σχέση με αυτές που μου περνούν από το μυαλό καθώς κάνω ξανά και ξανά τον κύκλο του τετραγώνου.

13:07 Θέλω τη μαμά μου, την καλή μου τη μανούλα, ω, πόσο θέλω να της μιλήσω αυτή τη στιγμή. Θυμάμαι τώρα ξεκάθαρα ότι πριν από δύο χρόνια είχα ανοίξει την πόρτα του μπάνιου χωρίς να χτυπήσω και τους είχα πιάσει στα πράσα με τον μπαμπά: εκείνος καθόταν μπροστά στον καθρέφτη με μία πετσέτα στους ώμους και εκείνη, με την ξυριστική του μπανή στο χέρι, του έπαιρνε με προσοχή τις ουρίτσες από το σβέρκο. Η λύση στο πρόβλημά μου είναι προφανής.

Είναι η Πολυάννα! Το
σύμβολο της καλοσύνης
και της χαράς!
Ένα αυτοκίνητο μόλις
πάτησε το σύμβολο της
καλοσύνης και της χαράς
και εσύ νοιάζεσαι μόνο
για τα μαλλιά σου!»

13:10 Η μητέρα μου υποστηρίζει πως δεν θυμάται εκείνο το περιστατικό με τον μπαμπά στο μπάνιο, αλλά δεν έχω χρόνο να της αποδείξω ότι ψεύδεται. Της λέω απλά να ακονίσει το ψαλίδι που χρησιμοποιεί για να μαντάρει κάλτσες και ότι στις 18:00 θα είμαι στο σπίτι της.

18:00 Ανοίγω την πόρτα του πατρικού μου. Η μητέρα μου έχει ήδη στήσει μια καρέκλα στη μέση του σαλονιού, ακριβώς απέναντι από την τηλεόραση. Μου κάνει νόημα να καθίσω και με σβέλτες κινήσεις μου περνάει μια πετσέτα πάνω στους ώμους. Δεν προλαβαίνω να πανηγυρίσω με την πείρα που προδίδει η συμπεριφορά της, γιατί όταν τη ρωτώ αν θα ήμασταν πιο άνετα στο μπάνιο, όπου το φως είναι πολύ καλύτερο, μου κάνει ένα απότομο «σους!» και χωρίς να με κοιτάξει λεπτό μου δείχνει την τηλεόραση. «Βλέπω την Πολυάννα» μου εξηγεί. «Όπου να' ναι θα την χτυπήσει αυτοκίνητο. Κάτσε φρόνιμα και μην μιλάς». Με τα μάτια καρφωμένα στην τηλεόραση εμφανίζεται από το πουθενά το πιτσιλητήρι που χρησιμοποιεί για τα φυτά εσωτερικού χώρου και μου βρέχει τα μαλλιά. Με λούζει κρύος ιδρώτας καθώς συνειδητοποιώ ότι σκοπεύει να με κουρέψει παρακολουθώντας συγχρόνως τις περιπέτειες της Πολυάννας. Αν είμαι τυχερή θα βγω από εδώ μέσα με το κούρεμα της μικρής αγγλιούλας πριν την χτυπήσει το αυτοκίνητο. Αν όχι, με τα μαλλιά της μετά το ατύχημα. Γιατί έβαλα τον εαυτό μου σε αυτή τη διαδικασία; Πάντα υποψιαζόμουν πως η μητέρα μου αγαπάει τον πατέρα μου περισσότερο από εμένα.

18:10 Έχω κλείσει τα μάτια, σφίγγω τα δόντια και το μόνο που ακούω είναι ένα επίμονο χραατς χραατς πίσω από το κεφάλι μου και τη βλακοφωνή της βλακοπολυάννας από την οθόνη. Ω, Μαίρη, καταραμένη να είσαι, εκεί που είσαι, και ο ήλιος των Κυκλάδων να κάνει μόνιμη ζημιά στην ποιότητα της τρίχας σου.

18:11 Ένα ουρλιαχτό με κάνει να ανοίξω απότομα τα μάτια μου. Η μητέρα μου στέκεται δίπλα από το αριστερό μου αυτί με μια τεράστια - τεράστια! - τούφα από τα μαλλιά μου στο ένα χέρι, ενώ με το άλλο έχει σκεπάσει το στόμα της. Τα μάτια της είναι γουρλωμένα και κοιτούν με σοκ την οθόνη. Γυρίζω να την κοιτάξω κι εγώ. Μια Φορντ μοντέλο του '23 έχει χτυπήσει την Πολυάννα, η οποία, παρόλα αυτά δεν φέρει ούτε μια γρατζουνιά, δεν στάζει από πουθενά αίμα και κείτεται χαριτωμένα και εξαιρετικά φρόνιμα στη μέση του αγροτικού δρόμου. «Μα πώς γίνεται να τρομάξεις;» διαμαρτύρομαι στρέφοντας ξανά το βλέμμα στη μητέρα μου. «Έχεις διαβάσει το βιβλίο ογδόντα φορές και έχεις δει την

ταινία άλλες τόσες!» Εκείνη με κοιτά με απέχθεια. «Ένα μικρό παιδί μόλις έπεσε θύμα ενός τραγικού αυτοκινητιστικού δυστυχήματος. Τι πήγε στραβά στην ανατροφή σου και έγινες μια σκληρόκαρδη σκύλα;» μου αντιγυρίζει την ερώτηση. «Μα είναι μόνο μια ταινία! Πρόσεξε τί κάνεις! Πρέπει να πάω στη δουλειά τη Δευτέρα με αυτά τα μαλλιά!» συνεχίζω να διαμαρτύρομαι, καθώς με την άκρη των δακτύλων ψιλαφίζω το κεφάλι μου για να εξακριβώσω το μέγεθος της μέχρι τώρα ζημιάς. «Μια ταινία μόνο; Είναι η Πολυάννα! Το σύμβολο της καλοσύνης και της χαράς! Ένα αυτοκίνητο μόλις πάτησε το σύμβολο της καλοσύνης και της χαράς και εσύ νοιάζεσαι μόνο για τα μαλλιά σου!» Η μητέρα μου πετάει με οργή στο πάτωμα το ψαλίδι, με παρατάει, τρέχει στον καναπέ, ανάβει τσιγάρο και καρφώνει τα βουρκωμένα μάτια της στην οθόνη. Η Πολυάννα κείτεται τώρα χαριτωμένα και εξαιρετικά φρόνιμα πάνω σε ένα μαλακό κρεβάτι με ξύλινο κεφαλάρι και ουρανό, ενώ μια κυρία με ψηλό κότσο και φαρδιά καπούλια ακουμπάει στο κομοδίνο δίπλα της στοργικά ένα φλυτζάνι τσάι. Οι σκέψεις που έκανα το πρωί για τη Μαίρη και τις έξι ανταγωνίστριες κομμώτριές της μοιάζουν με κάτι που θα έκανε τον μπαμπαστρομφ να χαμογελάσει με ευγνωμοσύνη και τρυφερότητα, μπροστά σε αυτό που σκέφτομαι τώρα για την Πολυάννα.

18:14 Πετάγομαι από την καρέκλα και αρχίζω να ουρλιάζω στη μέση του σαλονιού. Η μητέρα μου κλαίει τώρα απαρνηγόρπη για την κακή τύχη της Πολυάννας, ίσως και για τη δική της που δεν της έλαχε να γεννήσει κι εκείνη μια κόρη - σύμβολο της καλοσύνης και της χαράς. Στο δωμάτιο επικρατεί το χάος, μέχρι που βγαίνει ο πατέρας μου από το σαλόνι και μας πληροφορεί με το πιο ήρεμο ύφος που διαθέτει ότι κάνουμε πολύ φασαρία, την ώρα που εκείνος προσπαθεί να ξεκινήσει το 34ο κεφάλαιο του μυθιστορήματος που γράφει για τον Πελοποννησιακό πόλεμο. Σταματάω να ουρλιάζω και τον κοιτάω στα μάτια. Είναι φρεσκοκουρεμένος. Είναι προφανές πως δεν είμαι καλοδεχούμενη μέσα σ' αυτό το σπίτι. Με νευρικές κινήσεις πετώ την πετσέτα από τους ώμους μου και τρέχω προς την εξώπορτα.

18:17 Μέσα στο αυτοκίνητο, οδηγώντας προς το σπίτι μου, περνάω μπροστά από το μαγαζί της Μαίρης. Τέσσερα αυτοκίνητα είναι παρκαρισμένα μπροστά, μια ταμπέλα πάνω στη γυάλινη πόρτα της εισόδου γράφει «Ανοιχτό» και από μέσα ακούγονται κοριτσιόστικα τιτιβίσματα και χαρούμενες ψαλιδιές. Πατάω το γκάζι, ξεσπώντας σε γοερά κλάμματα και αναρωτιέμαι πότε η Ανάφη απέκτησε αεροδρόμιο.

Ο Δρ. Νταρκ γεννήθηκε στην Ομόνοια από γονείς μετανάστες: η μητέρα του ήταν ρουμανο-αλβανικής καταγωγής και ο πατέρας του Πακιστανο-αφγανός. Μαθήτευσε κοντά σε μάγους της φυλής Αγκαντάμπουα στην Κουμουνδούρου και ολοκλήρωσε το πρώτο του σύγγραμμα για την απελπισία μετά από επτά ολόκληρους μήνες μαθητείας κοντά στο γκουρού της απελπισίας Αρισάουα στην Πατσίων. Εργάστηκε για πρώτη φορά στο περιοδικό «Οι ορμές της δεκαεξάχρονης», το οποίο εξέδιδε κάποιος συνταξιούχος καθηγητής Λυκείου, στη στήλη αναγνωστών. Μετά την έκδοση του πρώτου τεύχους, κυκλοφόρησε η φήμη ότι δεκαεξάχρονοι εμφανίζονταν ξαφνικά σε καφενεία όπου έπαιζαν τάβλι συνταξιούχοι και σήκωναν επιδεικτικά το μπλουζάκι τους, με αποτέλεσμα να αυξηθεί το ποσοστό των καρδιακών επεισοδίων στην πρωτεύουσα. Αυτό το φαινόμενο αποδόθηκε στη στήλη αναγνωστών του περιοδικού κι έτσι ο εκδότης τον απέλυσε. Μετά άρχισε να εργάζεται σε περιοδικά για μεγαλύτερα κοριτσάκια και απόκτησε πανελλήνια φήμη. Οι κατηγορίες για μαζικές αυτοκτονίες δεκατριάχρονων αγοριών που του αποδόθηκαν δεν αποδείχθηκαν ποτέ. Σήμερα συνεχίζει την καριέρα του από το διαδίκτυο και ζει με τις δώδεκα γυναίκες του και τα εκατόν τέσσερα παιδιά του σε μια γκαρσονιέρα 30 τετραγωνικών στον Άγιο Παντελεήμονα, όπου βρίσκεται και η ιντερνετική του έδρα.

Αναγνώστης: Υψηλότετε Δρ. Νταρκ, γκουρού της αυτογνωσίας και της απελπισίας, με αυτά που συμβαίνουν τελευταία στην Ελλάδα έχω μείνει με το στόμα ανοιχτό. Το πρόβλημα είναι ότι συμβαίνουν τόσα ώστε το στόμα μου παραμένει ανοιχτό και δε λέει να κλείσει. Τι με συμβουλεύεις να κάνω; Γεράσιμος Χάνος.

Δρ. Νταρκ: Το πρώτο που πρέπει να κάνεις είναι να σταματήσεις να λυπάσαι τον εαυτό σου, μικρέ ζπιάνε. Τα σκληρά ναρκωτικά δεν είναι λύση, κλείσε αμέσως την τηλεόραση. Αν το στόμα συνεχίσει να παραμένει ανοιχτό, πήγαινε σε κάποια διαδήλωση και προκάλεσε έναν μπάτσο να σε χτυπήσει στο κεφάλι με το κλομπ, δεν είναι δύσκολο. Το στόμα σου θα κλείσει σίγουρα, αλλά πρόσεχε να μη γίνει αυτό μπροστά σε κάμερες γιατί το πρόβλημά σου θα μεταδοθεί και σε άλλους συμπολίτες σου. Και δεν θέλεις να πάρεις τέτοια ευθύνη. Έτσι δεν είναι;

dr. Νταρκ

συνήθεις
ερωτήσεις
αναγνωστών

Αναγνώστης: Αξιότιμε κύριε Νταρκ, παρακολουθούσα τακτικά τη στήλη σας στο περιοδικό «Η δεκαοχτάχρονη μοντέλα» και θαύμαζα την τολμηρή γραφή σας και το βαθυστόχαστο λόγο σας. Σας έχω απευθύνει πολλές ερωτήσεις και οι συμβουλές σας ήταν πάντα για μένα βάλσαμο στις πληγές που προκαλεί η σκληρή καθημερινότητα. Με μεγάλη μου χαρά σας συναντώ ξανά στο διαδικτυακό αυτό τόπο, σας υποβάλλω τα σέβη μου και επιφυλάσσομαι για τα ζητήματα που θα σας θέσω στο μέλλον. Με εκτίμηση, Γιάννης Αγιάννης.

Δρ. Νταρκ: Κι εγώ σε θυμάμαι, μικρέ μου γλύφτη, με το άθλιο ψευδώνυμο και τις βαθυστόχαστες υπαρξιακές σου ανησυχίες του τύπου τι πρέπει να κάνεις για να διοριστείς στο δημόσιο χωρίς να δώσεις ΑΣΕΠ και τι χρώμα κοστούμι ενδείκνυται να φοράς όταν επισκέπτεσαι κάποιον πολιτικό για να ζητήσεις ρουσφέτι. Είχες γίνει ο χειρότερος πονοκέφαλός μου. Δεν είχα την ευκαιρία να δημοσιεύσω το δισέλιδο που είχα ετοιμάσει ως απάντηση στην τελευταία σου επιστολή, γιατί μπόυκαραν οι μπάτσοι του Ηθών και έκλεισαν το περιοδικό πριν βγει το τεύχος. Τώρα που ξαναεμφανίστηκες, το μόνο που θέλω να σου πω είναι ότι δεν έχω κανένα μέσο για να σε διορίσω στο δημόσιο και να μη με ξαναρωτήσεις αν υπάρχει ελπίδα να μονιμοποιηθούν οι συμβασιούχοι της ΔΕΗ, γιατί η απάντηση παραμένει πάντα η ίδια: ΟΧΙ!

Αναγνώστης: Σύντροφε Νταρκ, είδα και αποείδα με το πολιτικό αλαλούμ στην Ελλάδα και στις τελευταίες εκλογές είπα να ψηφίσω κάτι εναλλακτικό. Μετά την ψήφο όμως το χέρι μου έχει αρχίσει να μαυρίζει και το μαύρισμα έφτασε μέχρι τον αγκώνα. Ο γιατρός μου είπε ότι μάλλον είχε κάτι το ψηφοδέλτιο και δεν μπορεί να κάνει τίποτα, θα περάσει από μόνο του. Εσύ τι με συμβουλεύεις να κάνω; Τάκης Καρατσαφεράκης.

Δρ. Νταρκ: Μη μου πεις τι ψήφισες, μικρό μου φασιστοειδές, δε θέλει πολύ μυαλό για να καταλάβω. Όσο για το γιατρό σου, να του πεις ότι δεν ξέρει τι του γίνεται, δεν περνάνε από μόνα τους αυτά τα πράγματα. Λοιπόν, άκου τι θα κάνεις: στις επόμενες εκλογές θα ρίξεις λευκό και αν δεν φύγει αμέσως το μαύρισμα, θα κάνεις το ίδιο και στις μεθεπόμενες εκλογές. Μέχρι να έρθουν όμως οι εκλογές, καλό είναι να μη διαβάσεις εφημερίδα και να μη βλέπεις τηλεόραση. Οι ομοιοπαθητικοί γιατροί της φυλής Ντάου-Ντάου στην Κουμουνδούρου, σε τέτοιες περιπτώσεις, προτείνουν καταπλάσματα μία φορά τη μέρα με σελίδες από γλυκανάλατα κοριτσιίστικα διηγήματα, τα οποία μετριάζουν το μαύρισμα δίνοντάς του μια ροζ απόχρωση. Μπορείς να δοκιμάσεις κι αυτό, αλλά να προσέχεις στο διήγημα που θα χρησιμοποιείς να παντρεύεται η ηρωίδα στο τέλος, γιατί αλλιώς μπορεί να έχει τα αντίθετα αποτελέσματα και το μαύρισμα να φτάσει μέχρι τ' αυτιά σου. Σου εύχομαι καλή ανάρρωση.

Αναγνώστης: Γλυκούλη Δρ. Νταρκ, είμαι πολύ στενοχωρημένη και γι' αυτό αποφάσισα να σου γράψω και να σου ζητήσω τις πολύτιμες συμβουλές σου. Είχα για δύο χρόνια μια σχέση με τον Μήτσο, αλλά από χθες όχι πια, με παράτησε. Σνιφ! Του έκανα όλα τα χατίρια και του μαγειρεύα μουσακά μια φορά τη βδομάδα, αλλά μόλις του είπα ότι χτύπησε το βιολογικό μου ρολόι άρχισε να φέρεται παράξενα. Να, για παράδειγμα, όταν τον ξυπνούσα στις τρεις το πρωί, γιατί εκείνη την ώρα η μητέρα μου είχε τη κατάλληλη θερμοκρασία, αυτός γύριζε από την άλλη πλευρά βρίζοντας θεούς και δαίμονες. Χθες το πρωί βγήκε για τσιγάρα και δεν ξαναγύρισε στο σπιτάκι μας. Είμαι απελπισμένη, βλέπω όλες τις εκπομπές του Μικρούτσικου αλλά δεν βρίσκω γιατρεία. Τι να κάνω; Κατίνα Μανακουράγιογλου.

Δρ. Νταρκ: Δεν μου είπες τι δουλειά έκανε ο Μήτσος σου, μικρή μου κουνέλα, αλλά σίγουρα δεν είχε ιδέα από ρολόγια, πόσο μάλλον βιολογικά. Έτσι, δεν ήξερε ότι αυτά τα ρολόγια χτυπάνε όποτε γουστάρουν και γι' αυτό και την έκανε με ελαφρά. Κι εσύ όμως, βρε παιδί μου, φαντάζεσαι να ξυπνάμε ανθρώπους μέσα στη βαθιά νύχτα επειδή χτύπησε το βιολογικό μας ρολόι; Το μόνο ρολόι που ανέχονται σήμερα οι άνθρωποι να χτυπάει είναι αυτό που σε ξυπνάει για τη δουλειά, και σε πληροφορώ ότι δεν έχει καμία σχέση με το βιολογικό. Ξέχνα λοιπόν το Μήτσο και ψάξε να βρεις κάποιον που έχει μεγαλύτερη σχέση με τα ρολόγια, ίσως κάποιον ωρολογοποιό ή, στην ανάγκη, κάποιον δημόσιο υπάλληλο. Α, και μια συμβουλή: το μουσακά να τον σταματήσεις μόλις ανακοινώσεις το χτύπημα του βιολογικού σου ρολογιού, γιατί είναι δύσκολος στη χώνεψη και θα είναι δύσκολο για το υποψήφιο θύμα σου να φάει ταυτόχρονα δύο τόσο δυσκολοχώνευτα πράγματα. Άντε και καλό βόλι.

ΔΙΗΓΗΜΑ

το ΝΤΑΡΑΒΕΡΙ

**Ο Μιχάλης άνοιξε την πόρτα
και ο Σπύρος μπήκε φουριόζος στο σπίτι.
«Τι έγινε, ρε, τον πήρες;» ρώτησε
με ανυπομονησία.
«Τον πήρα και μου είπε ότι θα με πάρει
σε δύο ώρες» απάντησε ο Μιχάλης.
«Δεν γίνονται έτσι οι δουλειές»
είπε με απογοήτευση ο Σπύρος.
«Και πώς γίνονται οι δουλειές, ντον Εσκομπάρ;»
ρώτησε ειρωνικά ο Μιχάλης. Και πρόσθεσε:
«Αν δεν κάτσει με τον Νώντα θα πάρω τον θανάση.
Αυτός πάντα έχει. Αλλά τι σ' έπιασε σήμερα;
Κάνεις σαν πρεζόνι».**

Αυτή η παρατήρηση έκανε τον Σπύρο να ηρεμήσει. Έβγαλε το παλτό του, το κρέμασε με αργές κινήσεις και κάθισε στην καρέκλα απέναντι από τη τηλεόραση που εκείνη τη στιγμή έπαιζε το δελτίο ειδήσεων. Κοίταξε αφηρημένα τον τηλεπαρουσιαστή ο οποίος με αγωνία στο βλέμμα του ανήγγειλε τη γέννηση του τρίτου παιδιού γνωστής λαϊκής σταρ. Άναψε ένα τσιγάρο και φύσηξε δυνατά τον καπνό. «Πάρε τον θανάση!» σχεδόν διέταξε τον φίλο του.

«Ας περιμένουμε λίγο, είναι ακόμη οκτώ η ώρα» είπε ο Μιχάλης. «Άλλωστε το είπαμε τελευταία στιγμή και ξέρεις ότι για να είναι σίγουρο πρέπει να παραγγείλουμε τουλάχιστον δύο μέρες πριν. Δεν είμαστε και οι καλύτεροι πελάτες. Αλλά δεν μου είπες τι σ' έπιασε ξαφνικά; Ίέρεις, να μην τα ξαναλέμε, αυτά τα κάνουμε για πλάκα. Δεν είμαστε και εθισμένοι».

Ο Σπύρος κοίταξε τον Μιχάλη με το βλέμμα που κοιτάζει κάποιος όταν ακούει τα συνηθισμένα κλισιέ των γονιών του και είπε: «Δεν ξέρω ποια είναι η λεπτή γραμμή που διαχωρίζει τον εθισμένο από τον περιστασιακό χρήστη. Κατά μια έννοια είμαστε κι εμείς εθισμένοι. Θυμάσαι τον τελευταίο καιρό να έχουμε διασκεδάσει ποτέ χωρίς να σνιφάρουμε; Σήμερα είναι το πάρτι στο Γκάζι και θα έρθει η Μαρία με την Κατερίνα. Αυτές πάντα έχουν, εμείς άδειοι θα πάμε;».

από το Βαγγέλη Κατσιφό

«Α, κατάλαβα!» είπε ο Μιχάλης με ύφος ανθρώπου που μόλις έμαθε ότι η γη είναι στρογγυλή. «Πρέπει να ποτίσουμε το τσουλάκι για να μη φύγει πάλι με τον πρώτο τυχόντα που θα έχει ένα τζι στη τσέπη του. Βρε, δεν μας παρατάς. Θα πάρω τον θανάση κι αν δεν έχει κι αυτός ψάξε μόνος σου» συμπλήρωσε και άρχισε να σχηματίζει έναν αριθμό στο κινητό του. Ο Σπύρος πήγε στην κουζίνα για να μη δειξίσει πόσο αγωνιούσε για την έκβαση των πραγμάτων και γέμισε ένα ποτήρι με βότκα που βρήκε στο ψυγείο. «Η κλήση μας προωθήθηκε και άφησα μήνυμα» του φώναξε ο Μιχάλης από το σαλόνι προσπαθώντας να διακωμωδήσει την κατάσταση. «Αλλά μη φοβάσαι, θα ξαναπάρω. Σου 'χω αδυναμία βλέπεις...»

Ο Σπύρος επέστρεψε στο σαλόνι με γρήγορο βήμα και κοίταξε τον Μιχάλη με βλέμμα που δεν σήκωνε αντιρρήσεις. «Ξαναπάρε τον Νώντα» του είπε. «Αν χρειάζεται, να πεταχτούμε μέχρι το σπίτι του να το πάρουμε μόνοι μας. Δεν θα φάμε όλο το βράδυ περιμένοντας».

Ο Μιχάλης τον κοίταξε αυστηρά και χωρίς να πει τίποτα κάλεσε τον Νώντα στο κινητό. «Έλα ρε, φίλε... Α, έγινε; Άσε, μην έρθεις από δω. Θα έρθουμε εμείς να το πάρουμε... Ναι, με τον Σπύρο... Οκέι, γωνία Ιπποκράτους και Τοιμισκή. Σε λίγο θα είμαστε εκεί». Έκλεισε το τηλέφωνο και κοίταξε τον Σπύρο με θριαμβευτικό ύφος πηγαίνοντας κάτι να πει, αλλά δεν πρόλαβε. Ο Σπύρος είχε ήδη ανοίξει την πόρτα και τον περίμενε. Μπήκαν στο αυτοκίνητο και από τη Φιλαδέλφεια άρχισαν να κατευθύνονται προς τα Εξάρχεια. Ο Μιχάλης οδηγούσε και ο Σπύρος προσπαθούσε να τον εκνευρίσει λέγοντάς του συνέχεια που να στρίψει. «Πάρε την Αλεξάνδρας να πιάσουμε την Ιπποκράτους από την αρχή, μην πας από Ομόνοια, θα ξημερωθούμε». Ο Μιχάλης τον αγνοούσε επιδεικτικά. «Η Αθήνα είναι άλλος πλανήτης τη νύχτα», είπε με μια ποιητική διάθεση αλλά και για να κάνει τον φίλο του να το βουλώσει. «Πλανήτης Athens by night. Όλα φαίνονται πιο γοητευτικά, ακόμη και οι μετανάστες που γυρίζουν εδώ κι εκεί προσπαθώντας να θυμηθούν γιατί άφησαν την πατρίδα τους και ήρθαν να ζήσουν σ' αυτό το μπουρδέλο».

«Μα, καλά. Ηλίθιος είσαι!» του είπε ο Σπύρος διακόπτοντας τον οίστρο του. «Εσύ θα έμενες σε μια χώρα σαν την Αλβανία; Τι θα έκανες;»

«Θα έκανα ότι και όλοι αυτοί που έμειναν εκεί και προσπαθούν να δώσουν μια κατεύθυνση στη ζωή τους παλεύοντας με το χάος. Αυτό κάνουν όλοι στη χώρα τους. Αυτό κάνουμε κι εμείς εδώ. Φαντάζεσαι να έφευγαν όλοι από μια χώρα για μια άλλη που θεωρούν καλύτερη; Θα μαζευόταν όλος ο πληθυσμός της γης σε ένα μέρος. Φυσικά δεν μιλάω γι' αυτούς που τους καταδιώκουν για πολιτικούς ή θρησκευτικούς λόγους. Μιλάω για όλους αυτούς που αναζητάνε μια καλύτερη τύχη, γι' αυτούς που νομίζουν ότι ο κήπος του γείτονα είναι πιο πράσινος από

το δικό τους».

«Λίγο ρατσιστικές απόψεις, δε νομίζεις;» του είπε ο Σπύρος.

«Εγώ είμαι ρατσιστής; Αυτοί είναι μαύροι!» του απάντησε ο Μιχάλης και έβαλαν και οι δύο τα γέλια. «Αλήθεια, πως τα πας με την Μαρία; Υπάρχει καμιά εξέλιξη;» ρώτησε ο Μιχάλης λίγο αδιάφορα. Η ερώτηση ήταν ρητορική. Ήξερε ότι η Μαρία έβγαине μαζί του όποτε είχε εκείνη τη μαγική άσπρη σκόνη που έχει την ικανότητα να φέρνει τα πάντα στον αφρό. Και φυσικά πάντα με παρέα, τις περισσότερες φορές μαζί με τον Μιχάλη αλλά και με άλλους, με όποιον ήταν διαθέσιμος για άγριες καταστάσεις. Ποτέ δεν είχαν κάνει μια σοβαρή κουβέντα οι δύο τους αλλά πάντα περνούσαν ωραία. Κάθε φορά ήταν γιορτή, μόνο που τα μεθεόρτια τα βίωνε ο καθένας μόνος του. Η πραγματικότητα φαινόταν και στους δύο καταθλιπτική και κανείς δεν ήθελε να την μοιραστεί με τον άλλον. Έτσι ο Σπύρος πάντα ονειρευόταν ωραία πράγματα για την Μαρία, την είχε εξιδανικεύσει γιατί δεν την είχε δει ποτέ πραγματικά. Ο Μιχάλης απορούσε πώς να σκεφτόταν τα πράγματα η Μαρία.

«Την έχω "ακούσει" με την Μαρία» διέκοψε τις σκέψεις του ο Σπύρος.

«Δηλαδή;» ζήτησε διευκρινίσεις ο Μιχάλης.

«Την έχω δει, ρε παιδί μου, πώς το λένε;» απάντησε ο Σπύρος.

«Μάλιστα» είπε στωικά ο Μιχάλης «από όραση και ακοή πάμε καλά, με τις άλλες τρεις αισθήσεις τι γίνεται;»

«Με κοροϊδεύεις;» τον ρώτησε ενοχλημένος ο Σπύρος.

«Σου λέω είμαι ερωτευμένος. Με την Μαρία περνάμε καλά. Νομίζω ότι είναι η κατάλληλη για μένα. Θα μπορούσα να κάνω και οικογένεια μαζί της».

«Προσοχή μόνο να μη σκίσετε κανένα καλσόν» απάντησε ειρωνικά ο Μιχάλης. «Εδώ και δύο χρόνια έχετε βρεθεί μόνο μια φορά στο κρεβάτι, πέρσι τον Μάιο, εκείνο το βράδι που δεν είχατε πολύ κόκα και έπρεπε να κάνετε και κάτι άλλο για να εκτονωθείτε. Πότε έχετε πει έστω και μια σοβαρή κουβέντα; Ποιο είναι το επώνυμο της Μαρίας, ρε φίλε; Ίέρεις;»

«Είσαι μαλάκας!» του απάντησε ο Σπύρος κόβοντας την κουβέντα.

Στο μεταξύ είχαν φτάσει στο σημείο του ραντεβού και αναγνώρισαν από μακριά την κόκκινη Λάντσια του Νώντα.

«Πάρκαρε εδώ» είπε ο Σπύρος. «Να μην καρφωθούμε.

Θα πας εσύ να το πάρεις;» «Θα πάω εγώ» απάντησε

βαριεστημένα ο Μιχάλης ανάβοντας τα διπλά φλας.

«Αφήνω το αυτοκίνητο αναμμένο. Αν μας την πένουν οι μπάτσοι, πά' το και φύγε τρέχοντας» συμπλήρωσε ειρωνικά.

«Δεν είμαι τόσο μαλάκας» του απάντησε ενοχλημένος ο Σπύρος, αλλά δεν έκανε καμιά αντιπρόταση. Δεν ήταν ο τύπος του ριψοκίνδυνου ανθρώπου, ήταν απλώς... επιρρηπής.

Ο Μιχάλης κατευθύνθηκε με αργά βήματα προς το αυτοκίνητο του Νώντα ο οποίος τον είχε δει και τον περίμενε. Ο Νώντας ήταν ωραίο παιδί και άνθρωπος της νύχτας. Συνήθως δούλευε "πόρτα" σε διάφορα μαγαζιά αλλά είχε βάλει λυτούς και δεμένους να βρει μια θέση στο δημόσιο. «Οι Αλβανοί μας έχουν πάρει όλες τις δουλειές» συνήθιζε να λέει. «Μόλις με διορίσει ο θεός μου στο Δήμο θα αποσυρθώ. Θα ψωνίζω κι εγώ από άλλους».

«Γεια σου Νώντα. Πως πάει;» τον ρώτησε τυπικά ο Μιχάλης. «Την έπιασες τη δουλειά στο Δήμο;» «Όχι ακόμη, ρε φίλε» του απάντησε αυτός πρόσχαρα, «αλλά είναι θέμα ημερών απ' ό,τι μου είπε ο θεός» συμπλήρωσε. Ο Μιχάλης του έδωσε τα λεφτά και αυτός έσκυψε και πήρε ένα σακουλάκι από το αυτοκίνητο. Ο Μιχάλης, χωρίς να ξέρει γιατί, έσκυψε κι αυτός στο αυτοκίνητο. Όλες οι θέσεις ήταν κατειλημμένες, ο Νώντας είχε παρέα. Και μάλιστα πίσω κάθονταν τρία άτομα, δύο άντρες και μια γυναίκα. Κοίταξε λίγο καλύτερα και τραβήχτηκε σχεδόν τρομαγμένος προς τα πίσω. Η γυναίκα ήταν η Μαρία, αλλά δεν ήταν αυτό ακριβώς το πρόβλημα. Ο άντρας από δεξιά της έδινε να σνιφάρει από το χέρι του και ο άλλος της χούφτωνε το στήθος. «Είναι καλή ξήγα» είπε περήφανος ο Νώντας, δίνοντας το σακουλάκι στον Μιχάλη. «Συμβαίνει κάτι;» τον ρώτησε βλέποντας την έκφρασή του αλλαγμένη.

«Όχι, όχι» απάντησε βιαστικά ο Μιχάλης στρέφοντας αμέσως την πλάτη του και κατευθύνθηκε με γρήγορα βήματα προς το αυτοκίνητό του.

«Άκουσα ότι σήμερα θα πάτε στο πάρτι στο Γκάζι. Θα είμαι κι εγώ εκεί» του φώναξε από μακριά ο Νώντας.

«Το έφερες επιτέλους;» ρώτησε ο Σπύρος χαμογελώντας ανυπόμονα, αλλά σίγουρος για την επιτυχή έκβαση των πραγμάτων. «Τι φάτσα είναι αυτή, ρε; Έγινε τίποτα;» ρώτησε όταν ο φίλος του μπήκε στο αυτοκίνητο και τον είδε από κοντά. Ο Μιχάλης τον κοίταξε και του πέταξε το σακουλάκι στα πόδια. «Πάρ' το» του είπε. «Όλο δικό σου. Εγώ λέω να κάτσω σπίτι απόψε και να δω καμιά ταινία». Ο Σπύρος απόρησε αλλά από την άλλη μεριά δεν ήθελε να το ψάξει πολύ. Και τα τρία γραμμάρια που είχαν παραγγείλει θα γίνονταν δικά του και θα έκαναν τρελά γλέντια με την Μαρία. Σκέφτηκε επίσης ότι απόψε μπορεί να ήταν η κατάλληλη ευκαιρία να της κάνει πρόταση να συζήσουν.

